

**Diagnoza
lokalnych zasobów
i potrzeb w zakresie usług
społecznych dla powiatu
żyrardowskiego**

Mazowsze.
serce Polski

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Łączymy

Aktywizujemy

Wspieramy

Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej

- 00-844 Warszawa, ul. Grzybowska 80/82
- tel. 22 376 85 00, e-mail: mcps@mcps.com.pl
- www.mcps.com.pl

Dokument wytworzono w okresie wrzesień 2024 – styczeń 2025 r.

Opracowanie: IBC Advisory Spółka Akcyjna oraz Centrum Badań Marketingowych Indicator Sp. z o.o.

SPIS TREŚCI

Wykaz używanych pojęć i skrótów	3
Wprowadzenie.....	5
Najważniejsze wnioski	7
I. Demografia	7
II. Sytuacja gospodarcza gminy	7
III. Lokalne zasoby usług społecznych	7
IV. Pomoc społeczna	8
V. Charakterystyka usług społecznych dla osób starszych w powiecie żyrardowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	8
VI. Charakterystyka usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami w powiecie żyrardowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	9
VII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności w powiecie żyrardowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	11
VIII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w powiecie żyrardowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	12
IX. Charakterystyka usług społecznych dla rodzin z dziećmi w powiecie żyrardowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	13
X. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w powiecie żyrardowskim w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	14
Rozdział I Diagnoza lokalnych zasobów Powiatu Żyrardowskiego w zakresie usług społecznych w świetle analizy Danych zastanych.....	16
I. Analiza sytuacji społecznej i demograficznej	16
II. Analiza lokalnych zasobów usług społecznych	18
III. Analiza świadczonych usług społecznych	22
Rozdział II Diagnoza usług społecznych – wnioski z badania ankietowego mieszkańców powiatu żyrardowskiego.....	30
I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej	30
II. Opinie o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie w pięciu grupach beneficjentów.....	33
Rozdział III Diagnoza usług społecznych – wnioski z badania ankietowego instytucji świadczących usługi społeczne w powiecie żyrardowskim	56
I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej	56
II. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.....	58
III. Analiza usług społecznych prowadzonych dla poszczególnych grup beneficjentów w badanych instytucjach, ich problemy w rozwoju i gotowości do świadczenia usług społecznych	60
IV. Opinie przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji	62

V. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS)	64
VI. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gminy	65
Spis tabel	68
Spis wykresów	69

Wykaz używanych pojęć i skrótów

CAPI – wywiad bezpośredni (ang. Computer Assisted Personal Interview).

CAWI – Computer Assisted Web Interview, ankieta online.

CATI – wywiad telefoniczny (ang. Computer-Assisted Telephone Interviewing).

CUS – Centrum Usług Społecznych.

Deinstytucjonalizacja (DI) - rozumiana nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania.

Diagnoza – Diagnoza lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych na Mazowszu.

DPS – Dom Pomocy Społecznej.

EFS – Europejski Fundusz Społeczny.

Gmina - podstawowa jednostka samorządu terytorialnego w Polsce, odpowiedzialna za lokalne sprawy publiczne. Jest najmniejszym szczeblem administracji publicznej, obejmującym obszar jednej lub kilku miejscowości.

GUS – Główny Urząd Statystyczny.

JOPS – Jednostka Organizacyjna Pomocy Społecznej.

LPDI – Lokalny Plan Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych.

MCPS – Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej.

NSP – Narodowy Spis Powszechny.

OIK – Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej.

Osoba w wieku poprodukcyjnym – zaczyna się po 60 roku życia dla kobiet i po 65 roku życia dla mężczyzn, zgodnie z ustawowym wiekiem emerytalnym.

Osoba w wieku produkcyjnym – przedział wiekowy obejmuje osoby od 18 do 60 lat dla kobiet i od 18 do 65 lat dla mężczyzn.

Osoba w wieku przedprodukcyjnym – osoba, która jeszcze nie osiągnęła wieku, w którym może podjąć pracę zawodową i w związku z tym nie uczestniczy w rynku pracy.

OZPS – Ocena Zasobów Pomocy Społecznej.

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Przemoc domowa – formy fizycznej, psychicznej, seksualnej, ekonomicznej lub emocjonalnej agresji stosowanej w relacjach rodzinnych lub bliskich, gdzie jedna osoba lub grupa osób sprawuje kontrolę nad inną.

Przyrost naturalny – różnica między liczbą urodzeń a liczbą zgonów na danym obszarze w określonym czasie, zazwyczaj w ciągu roku. Jest jednym z podstawowych wskaźników demograficznych służących do oceny czy populacja danego kraju lub regionu rośnie, maleje, czy pozostaje na stabilnym poziomie.

REGON – Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej.

ŚDS – Środowiskowy Dom Samopomocy.

Usługi społeczne – działania i programy realizowane przez państwo, samorządy lokalne lub organizacje pozarządowe, mające na celu wspieranie dobrostanu społecznego i zaspokajanie podstawowych potrzeb obywateli. Ich głównym celem jest pomoc osobom, które z różnych powodów (np. ekonomicznych, zdrowotnych, społecznych) nie są w stanie samodzielnie zadbać o siebie lub poprawić swojej sytuacji życiowej.

WPROWADZENIE

Organizowanie usług społecznych, obok polityki zabezpieczenia dochodu są współcześnie najważniejszym komponentem polityk publicznych państwa w zakresie realizowanej polityki społecznej. Stanowią one odpowiedź na wyzwania społeczne i powiązane są z potrzebami wynikającymi z takich procesów jak: zmiany demograficzne i starzenie się społeczeństwa, zmiany w strukturze rodzin, przeobrażenia rynku pracy, wzrost liczby osób o szczególnych potrzebach i z niepełnosprawnością, ryzyka socjalne, kryzysy personalne i rodzinne, a także zapotrzebowanie na kompetencje i kwalifikacje.

W jednostkach samorządu terytorialnego rozwój usług społecznych, powinien wspierać proces deinstytucjonalizacji rozumiany nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki całodobowej, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania. Zmiany w zakresie DI będą następowały w pierwszej kolejności poprzez uruchamianie nowych usług i nowych miejsc świadczenia usług w tzw. środowisku, tak by zapełnić obecnie istniejącą lukę pomiędzy opieką domową a instytucjonalną opieką całodobową.

Aby sprostać wyzwaniom związanym z rozwojem usług społecznych i deinstytucjonalizacji na poziomie gmin i powiatów, niezbędne jest przygotowanie Lokalnych Planów Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych (LPDI). Jednym z elementów LPDI jest dokonanie pogłębionej diagnozy stanu istniejącego i potrzeb społeczności lokalnej co do zakresu oraz form funkcjonowania i rozwoju usług społecznych.

Dlatego też głównym celem „Diagnozy lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych w województwie mazowieckim” (zwanej dalej Diagnozą) jest kompleksowa ocena stanu i potrzeb sektora usług społecznych w gminach i powiatach Mazowsza. Diagnoza zawiera analizę obecnych zasobów oraz ocenę potrzeb mieszkańców województwa, szczególnie w kontekście opieki nad osobami starszymi, z niepełnosprawnościami, bezdomnymi, w kryzysie zdrowia psychicznego oraz dla rodzin z dziećmi w tym z dziećmi z niepełnosprawnościami. Niniejszy dokument stanowi raport częściowy z Diagnozy i dotyczy powiatu żyrardowskiego. Diagnoza składała się z 5 głównych komponentów badawczych. Tworzą one pełny obraz sytuacji w zakresie zasobów i potrzeb sektora usług społecznych w powiecie żyrardowskim oraz przedstawiają analizę zasobów i potrzeb kadrowych instytucji w tej jednostce samorządu terytorialnego.

1. Rysunek 1. Komponenty badawcze diagnozy.

Źródło: Opracowanie własne IBC.

NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI

I. Demografia

Powiat żyrardowski zamieszkiwało na koniec 2023 roku 75 153 osób z czego 39 062 to kobiety, a 36 091 to mężczyźni. Spośród ogółu mieszkańców odnotowano: 14 267 osób w wieku przedprodukcyjnym, 43 084 osób w wieku produkcyjnym, 11 715 osób w wieku poprodukcyjnym.

II. Sytuacja gospodarcza gminy

Z uzyskanych danych wynika, że dochody powiatu per capita są wyższe od średniej wojewódzkiej. Liczba zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarczych jest wyższa niż wskaźnik dla województwa. Świadczy to o wysokim potencjale rozwoju ekonomicznego powiatu.

III. Lokalne zasoby usług społecznych

W powiecie żyrardowskim funkcjonują podmioty ekonomii społecznej, które wspierają lokalną społeczność i rozwój inicjatyw społeczno-gospodarczych. Dominują organizacje pozarządowe, których liczba wynosi 251, co stanowi największą grupę w tej kategorii (w tym 20 Kół Gospodyń Wiejskich), angażujących się w aktywność społeczną i kulturalną. Na terenie powiatu funkcjonują także 2 spółdzielnie socjalne oraz warsztat terapii zajęciowej.

W powiecie żyrardowskim funkcjonuje 9 jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w tym:: 1 PCPR, 3 OPS, 2 CUS, 3 DPS, 1 ŚDS. Na terenie powiatu działają także lokalne i powiatowe placówki wsparcia takie jak: 8 Klubów seniora (w tym 4 Kluby senior+), 2 uniwersytety trzeciego wieku, schronisko dla osób bezdomnych, środowiskowe ognisko wychowawcze.

W przypadku placówek niepomocowych w powiecie funkcjonowały na koniec 2023 roku: 5 bibliotek, 12 placówek ochrony zdrowia, 7 domów kultury oraz 2 ośrodki sportu i rekreacji 2 muzea oraz pływalnia.

W ramach projektów gminy oferują także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej oraz asystentury osobistej.

W 2023 roku gminy powiatu żyrardowskiego dysponowały 2 468 mieszkaniami komunalnymi, w tym 245 mieszkaniami socjalnymi. w ciągu roku złożono 123 wnioski o przyznanie mieszkania komunalnego, a na mieszkanie socjalne oczekiwały 153 osoby. Odnotowano 60 wyroków eksmisji bez wskazania lokalu socjalnego.

IV. Pomoc społeczna

Struktura pomocy społecznej udzielanej przez CUS-y i OPS-y w powiecie żyrardowskim pokazuje, że dominującą formą wsparcia są świadczenia pieniężne. W 2023 r. ze świadczeń w tej formie skorzystało 1 086 osób. W tym samym okresie świadczenia w formie niepieniężnej otrzymały 864 osoby. W ramach struktury otrzymanych świadczeń pomocy społecznej pomoc uzyskiwały w przeważającej części kobiety i osoby w wieku produkcyjnym.

Wśród pięciu głównych powodów przyznawania pomocy przez ośrodki pomocy społecznej w powiecie żyrardowskim w 2023 roku należy wymienić następujące:

- długotrwałą lub ciężką chorobę, która dotyczyła 715 rodzin
- ubóstwo, które dotknęło 693 rodzin
- bezrobocie, które dotknęło 482 rodzin
- niepełnosprawność, która wystąpiła u 385 rodzin
- bezdomność, która dotknęła 146 rodzin.

Struktura pomocy udzielanej przez PCPR w powiecie żyrardowskim pokazuje, że dominującą formą wsparcia były świadczenia pieniężne. W 2023 roku z takiej pomocy skorzystały 3 osoby.

W 2023 roku PCPR powiatu żyrardowskiego przeprowadził 2 wywiady środowiskowe, które objęły 2 rodziny, liczących łącznie 3 osoby.

W 2023 roku ośrodki pomocy społecznej z powiatu żyrardowskiego przeprowadziły 1 781 wywiadów środowiskowych, które objęły 1 404 rodziny, liczące łącznie 2 468 osób. Praca socjalna została skierowana do 948 rodzin, w których znajdowało się łącznie 1 875 osób. W tym samym roku zawarto 103 kontrakty socjalne.

V. Charakterystyka usług społecznych dla osób starszych w powiecie żyrardowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Na terenie powiatu liczba osób starszych wynosiła 17 802, co stanowiło 23,69% ogółu mieszkańców. Pomocą społeczną objętych zostało 408 rodzin spośród osób starszych z czego 324 z nich było jednoosobowe. W sumie udzielone wsparcie dotyczyło 541 członków tych rodzin, co stanowiło 0,72% ogółu mieszkańców powiatu.

W gminach powiatu żyrardowskiego usługi opiekuńcze świadczone dla 192 osób na łączną kwotę 1 167 541 zł.

Na terenie powiatu funkcjonują placówki wspierające osoby starsze i są to: dom pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku prowadzony przez powiat z 75 miejscami, dom pomocy społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych prowadzony przez powiat z 68 miejscami, 8 Klubów seniora (w tym 4 Kluby senior+), 2 uniwersytety trzeciego wieku.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu żyrardowskiego dobrze wspiera osoby starsze (po 34% beneficjenci usług społecznych i niekorzystający z nich).

Opinia o tym czy usługi oferowane przez gminy powiatu żyrardowskiego osobom starszym jest zbieżna. Zarówno beneficjenci usług społecznych jak i mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia przyznają, że usługi są niewystarczające (37% beneficjenci usług społecznych, 33% mieszkańcy niekorzystający) niż są wystarczające (24% beneficjenci usług społecznych, 19% mieszkańcy niekorzystający).

Wśród ankietowanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie gmin powiatu żyrardowskiego jest trudne (35% beneficjenci usług społecznych, 24% niekorzystający z nich).

Z analizy formularzy badawczych najczęściej osoby starsze w ciągu ostatnich 3 lat korzystały w gminach powiatu żyrardowskiego z następujących usług:

- wsparcia w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służących ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminę
- dziennych ośrodków wsparcia, dziennych domów pomocy.

W opinii mieszkańców gminy powiatu żyrardowskiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- dzienne ośrodki wsparcia; dzienne domy pomocy
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu).

VI. Charakterystyka usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami w powiecie żyrardowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Według NSP w powiecie żyrardowskim zamieszkiwało 11 746 osób z niepełnosprawnościami. w 2023 roku niepełnosprawność członka rodziny była powodem, dla którego wsparcie z pomocy społecznej otrzymało 385 rodzin zamieszkujących gminy powiatu żyrardowskiego, w których żyły łącznie 603 osoby. Warto również zauważyć, że w 2023 roku z tytułu niepełnosprawności przyznano zasiłki okresowe dla 6 osób w kwocie 5 319 zł.

Z poziomu PCPR udzielono w 2023 r. następujących usług/dofinansowania:

- na pomoc w celu likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się 32 osobom na łączną kwotę 200 415 zł.
- turnusów rehabilitacyjnych, w których wzięło udział 251 osób na łączną kwotę 343 292 zł.
- zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny dla 335 osób na łączną kwotę 644 133 zł.
- w ramach programu „Aktywny samorząd” 75 świadczeń na łączną kwotę 396 462 zł.
- 9 imprez, w których udział wzięło 254 osoby niepełnosprawne na kwotę 44 398 zł.

W ramach projektów gminy oferują także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej oraz asystentury osobistej.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu żyrardowskiego dobrze wspierają osoby z niepełnosprawnościami (32% beneficjenci usług społecznych, 30% niekorzystający z nich)

Pośród badanych mieszkańców przeważa opinia o tym, że usługi społeczne oferowane przez gminy powiatu żyrardowskiego dla osób z niepełnosprawnościami są niewystarczające (38% beneficjenci usług społecznych, 32% niekorzystający z nich).

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie gmin powiatu żyrardowskiego jest trudne (46% beneficjenci usług społecznych, 40% niekorzystający z nich).

Ankietowani uznali, że najczęściej osoby z niepełnosprawnościami w ciągu ostatnich 3 lat korzystali z następujących usług:

- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służących ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej);
- działań rehabilitacyjnych
- usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminę
- pomocy profesjonalistów w postaci asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnościami.

W opinii mieszkańców gmin powiatu żyrardowskiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- działania rehabilitacyjne
- pomoc profesjonalisty w postaci asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnościami
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

VII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności w powiecie żyrdowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych

W roku 2023 bezdomność była przyczyną udzielenia pomocy społecznej 146 rodzinom, obejmującym 154 osoby, co stanowi 0,20% populacji. Świadczenie schronienia udzielono 140 osobom, na łączną kwotę 2 000 307 zł.

Na terenie powiatu funkcjonuje placówka wsparcia dla osób bezdomnych i jest to schronisko dla osób bezdomnych prowadzone przez organizację pozarządową z 250 miejscami.

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu żyrdowskiego dobrze wspierają osoby w kryzysie bezdomności (28% beneficjenci usług społecznych, 25% niekorzystający z nich).

Ankietowani wskazali także, że usługi oferowane osobom w kryzysie bezdomności przez gminy powiatu żyrdowskiego są niewystarczające (po 35% beneficjenci usług społecznych oraz niekorzystający z nich).

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności na terenie gmin powiatu żyrdowskiego jest trudne (42% beneficjenci usług społecznych, 38% niekorzystający z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie bezdomności z terenu gmin powiatu żyrdowskiego w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- schronisk dla osób bezdomnych
- punktów pomocy doraźnej
- noclegowni, ogrzewalni
- pracy socjalnej.

W opinii mieszkańców gmin powiatu żyrdowskiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności to:

- noclegownie; ogrzewalnie
- punkty pomocy doraźnej
- schroniska dla osób bezdomnych
- usługi wspierające integrację społeczno-zawodową.

VIII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w powiecie żyrardowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Analiza statystyk OPS w powiecie żyrardowskim wskazuje, że w 2023 roku 715 rodzin było objętych świadczeniami z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Ze wsparcia z powodu alkoholizmu korzystały w 2023 roku 54 rodziny, w których funkcjonowały 72 osoby. Narkomania występowała jako powód udzielania pomocy społecznej w 18 rodzinach, w których żyło 19 osób.

Na przeciwdziałania alkoholizmowi gminy przeznaczyły 346 6105 zł, a w przypadku narkomanii 58 560 zł. W 2023 roku przyznano 21 zasiłków okresowych z tytułu długotrwałej choroby na łączną kwotę 24 625 zł.

Na terenie powiatu żyrardowskiego funkcjonowały placówki wsparcia dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego:

- dom pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych prowadzony przez powiat z 64 miejscami
- środowiskowy dom samopomocy dla osób z niepełnosprawnością intelektualną prowadzony przez organizację pozarządową na zlecenie powiatu z 30 miejscami
- warsztat terapii zajęciowej.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu żyrardowskiego źle wspierają osoby w kryzysie zdrowia psychicznego (29% beneficjenci usług społecznych, 33% niekorzystający z nich).

Uczestniczący w badaniu mieszkańcy stwierdzili, że usługi oferowane osobom w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminy powiatu żyrardowskiego są niewystarczające (41% beneficjenci usług społecznych, 38% niekorzystający z nich).

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego na terenie gmin powiatu żyrardowskiego jest trudne (47% beneficjenci usług społecznych, 43% niekorzystający z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie zdrowia psychicznego z terenu gmin powiatu żyrardowskiego w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- dziennych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służących ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- stacjonarnych, całodobowych ośrodków wsparcia.

W opinii mieszkańców gmin powiatu żyrardowskiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi

- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

IX. Charakterystyka usług społecznych dla rodzin z dziećmi w powiecie żyrdowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Według danych GUS w 2023 roku, w powiecie żyrdowskim, zamieszkiwało 14 267 w wieku przedprodukcyjnym co stanowiło 18,98% mieszkańców gminy. w przypadku wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej w gminach i powiecie rodziny z dziećmi stanowiły 24,65% spośród wszystkich objętych świadczeniami. W tych rodzinach żyło łącznie 1 421 osób. Rodzin z 1 dzieckiem były 124 i stanowiły 33,24% wszystkich rodzin, rodzin z 2 dziećmi było 125 i stanowiły 33,51% wszystkich rodzin, rodzin z 3 dziećmi było 81 i stanowiły 21,72% wszystkich rodzin, rodzin z 4 dziećmi było 26 i stanowiły 6,97% wszystkich rodzin, rodzin z 5 dziećmi było 12 i stanowiły 3,22% wszystkich rodzin, rodzin z 6 dziećmi było 4 i stanowiły 1,07% wszystkich rodzin, rodzin z 7 i więcej dziećmi była 1 i stanowiła 0,27% wszystkich rodzin. W 2023 roku pomocą społeczną objęto 161 rodzin niepełnych, zamieszkiwanych przez 501 osób.

W 2023 r. w gminach powiatu żyrdowskiego świadczenia przyznane w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" otrzymało 449 dzieci co stanowiło koszt 384 461 zł. Świadczenie w formie posiłku przyznano 507 osobom, co dotyczyło 288 rodzin w których było 1 025 osób, na które przeznaczono 424 733 złotych. W ramach systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej pracą 11 asystentów rodziny objęto 123 rodziny. Koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej wyniósł 2 636 684 zł. W 2023 roku na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wydatkowano 32 106 484 zł. Na wspieranie rodziny w powiecie żyrdowskim przeznaczono 688 402 zł.

W 2023 roku poradnictwa specjalistycznego (prawnego, psychologicznego, rodzinnego) udzielono 72 rodzinom.

Na terenie powiatu funkcjonowała placówka wsparcia dziennego i jest to środowiskowe ognisko wychowawcze.

Na tworzenie i funkcjonowanie żłobków wydano 848 690 zł. Na dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych przeznaczono 2 952 106 zł.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu żyrdowskiego dobrze wspierają rodziny z dziećmi (47% beneficjenci usług społecznych, 45% niekorzystający z nich).

Wśród uczestników procesu badawczego przeważa opinia o tym, że usługi oferowane rodzinom z dziećmi przez gminy powiatu żyrdowskiego są wystarczające (39% beneficjenci usług społecznych, 28% niekorzystający z nich).

Opinia o stopniu trudności w uzyskaniu usług społecznych dla rodzin z dziećmi na terenie gmin powiatu Żyrardowskiego jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że uzyskanie ww. usług jest łatwe (34% ankietowanych) niż jest trudne (27% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia usług społecznych mają odwrotne zdanie (25% ankietowanych uznało, że jest łatwe, 31% badanych, że jest trudne).

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej rodziny z dziećmi z terenu gmin powiatu żyrardowskiego w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- placówek wsparcia dziennego dla dzieci
- poradnictwa, warsztatów, terapii
- pomocy psychologicznej, poradnictwa prawnego
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służących ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej).

W opinii mieszkańców gmin powiatu żyrardowskiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- placówki wsparcia dziennego dla dzieci
- poradnictwo, warsztaty, terapie.

X. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w powiecie żyrardowskim w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Większość (90% ankietowanych) przedstawicieli badanych instytucji w powiecie słyszała o rozwoju środowiskowych usług społecznych określanym pojęciem deinstytucjonalizacji.

Zdecydowana większość (80% ankietowanych) badanych podziela zdanie, że rozwój środowiskowych usług społecznych, czyli deinstytucjonalizacja jest słusznym kierunkiem rozwoju polityki społecznej w Polsce.

Zdaniem pracowników badanych instytucji przede wszystkim pożądanym jest w nich rozwój usług społecznych dla następujących grup odbiorców: osób z niepełnosprawnościami, osób w kryzysie zdrowia psychicznego, rodzin z dziećmi oraz osób starszych (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Główne bariery w rozwoju usług społecznych zgłaszane przez przedstawicieli badanych instytucji w stosunku do poszczególnych grup odbiorców w powiecie Żyrardowskim to: brak środków finansowych, brak wystarczających zasobów kadrowych oraz brak partnerów społecznych.

Instytucje zgłaszają umiarkowaną gotowość do rozwoju usług społecznych biorąc pod uwagę następujące wymiary:

- wymiar kadrowy (stan i wykształcenie kadr) – 60% gotowe do 40% niegotowe

- wymiar finansowy (budżet instytucji) – 30% gotowe do 50% niegotowe
- wymiar infrastrukturalny (budynki) – 30% gotowe do 70% niegotowe.

Wszystkie badane instytucje w powiecie żyrdowskim słyszały o idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS). Połowa przedstawicieli badanych instytucji przyznała, że w ich gminie lub powiecie funkcjonuje CUS.

Zdecydowana większość (70% ankietowanych) przedstawicieli instytucji przyznała, że w ich gminie lub powiecie działają organizacje pozarządowe zaś ich doświadczenia we współpracy z nimi są pozytywne.

ROZDZIAŁ I

DIAGNOZA LOKALNYCH ZASOBÓW POWIATU ŻYRARDOWSKIEGO W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH W ŚWIETLE ANALIZY DANYCH ZASTANYCH

I. Analiza sytuacji społecznej i demograficznej

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, na dzień 31 grudnia 2023 roku liczba mieszkańców powiatu żyrardowskiego wyniosła 75 153 osób. Przyrost naturalny w powiecie jest ujemny i kształtuje się na poziomie -330 osób w 2023 roku. Saldo migracyjne jest dodatnie i wynosi 107 osób. W strukturze demograficznej przeważali mężczyźni, którzy stanowili 51,98% liczby mieszkańców.

Tabela 1. Sytuacja demograficzna w powiecie żyrardowskim w 2023 r

Wyszczególnienie	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba ludności	75 153	88 998
Gęstość zaludnienia	141,1	281,6
Przyrost naturalny	-330	-229
Saldo migracji	107	237
Kobiety na 100 mężczyzn	108	104
Liczba i % osób w wieku przedprodukcyjnym	14 267, 18,98%	17 872, 19,54%
w tym K	6 902	9 177
w tym M	7 365	8 695
Liczba i % osób w wieku produkcyjnym	43 084, 57,33%	51 577, 57,71%
w tym K	20 445	24 155
w tym M	22 639	27 402
Liczba i % osób 65+	17 802, 23,69%	19 569, 22,74%
w tym K	11 715	12 762
w tym M	6 087	6 807

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych GUS.

Struktura ludności powiatu żyrardowskiego nie wskazuje na pojawiający się w innych gminach i powiatach województwa mazowieckiego proces starzenia się społeczeństwa. Na każde 100 osób w wieku produkcyjnym w 2023 roku przypadało 41 osób w wieku poprodukcyjnym. Inne wskaźniki obciążenia demograficznego dla powiatu w 2023 roku obejmowały:

- liczbę 74 osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym

- wartość 125 osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym
- współczynnik obciążenia demograficznego osób starszych wyniósł 31,90%
- odsetek osób w wieku 65 lat i więcej wynosił 23,69%, w tym dla kobiet 15,59%, a dla mężczyzn 8,10%.

Tabela 2. Sytuacja gospodarcza w powiecie żyrardowskim w 2023 r

Wyszczególnienie	Wartość dla powiatu w zł.	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark) w zł.
Dochody powiatu per capita	7 965,08 zł	7 233,32 zł
Dochody własne powiatu per capita	4 199,26 zł	3 160,40 zł
Podmioty w regon/1000 mieszk.	133	112,7

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych GUS.

Tabela 2 ukazuje podstawowe wskaźniki charakteryzujące sytuację gospodarczą powiecie żyrardowskim w 2023 roku. W zestawieniu uwzględniono dochody powiatu per capita, dochody własne per capita oraz liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Dla lepszego zobrazowania pozycji powiatu, wartości te porównano ze średnimi wynikami dla województwa mazowieckiego (bez Warszawy). Z przedstawionych danych wynika, że dochody powiatu per capita są wyższe od średniej wojewódzkiej. Liczba zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarczych jest wyższa niż wskaźnik dla województwa. Świadczy to o wysokim potencjale rozwoju ekonomicznego powiatu.

Tabela 3. Kapitał społeczny w powiecie żyrardowskim w 2023 r

Wyszczególnienie	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba organizacji pozarządowych	251	283,5
NGO/ 1000 mieszk.	3,34	3,32
Frekwencja w wyborach samorządowych	52,21%	56,86%
Frekwencja w wyborach parlamentarnych	77,93%	74,71%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie NGO.pl oraz Państwowej Komisji Wyborczej.

Tabela 3 przedstawia wybrane wskaźniki społeczne dotyczące powiatu żyrardowskiego w 2023 roku, w porównaniu do średnich wartości województwa mazowieckiego (bez Warszawy). Analiza obejmuje liczbę organizacji pozarządowych (NGO) oraz ich liczbę w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Dodatkowo zestawiono frekwencję w wyborach samorządowych i parlamentarnych, co pozwala na ocenę poziomu zaangażowania obywatelskiego mieszkańców powiatu w stosunku do szerszego kontekstu regionalnego. W przypadku wskaźnika dotyczącego NGO jest on większy od średniej dla województwa. W zakresie aktywności obywatelskiej (frekwencji wyborczej) wartość wskaźnika wyborów samorządowych jest niższa od średniej wojewódzkiej oraz wyższa w wyborach parlamentarnych.

II. Analiza lokalnych zasobów usług społecznych

W powiecie żyrardowskim funkcjonuje 10 jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.

Tabela 4. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej na terenie powiatu żyrardowskiego

Nazwa	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Koszty utrzymania w zł.	Sposób finansowania
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ul. 1 Maja 60, 96-300 Żyrardów	Starostwo powiatowe	30	7 359 909 zł	Środki własne powiatu, dotacje na zadania zlecone
Centrum Usług Społecznych	ul. Armii Krajowej 3, 96-300 Żyrardów	Urząd Gminy	25	35 825 900 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Centrum Usług Społecznych	ul. Grójecka 45, 96-320 Mszczonów	Urząd Gminy	29	8 451 062 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Plac Tadeusza Kościuszki 2, 96-330 Puszcza Mariańska	Urząd Gminy	7	6 342 005 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Kubickiego 3, 96-325 Radziejowice	Urząd Gminy	9	3 725 235 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Kościuszki 1, 96-315 Wiskitki	Urząd Gminy	18	7 251 256 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Dom Pomocy Społecznej w Hamerni	Tartak ul. Mszczonowska 1, 96-325 Radziejowice	Starostwo Powiatowe	Brak danych	Brak danych	Środki własne powiatu, dotacje na zadania zlecone
Dom Pomocy Społecznej w Żyrardowie	ul. Limanowskiego 32b, 96-300 Żyrardów	Starostwo Powiatowe	Brak danych	Brak danych	Środki własne powiatu, dotacje na zadania zlecone
Dom Pomocy Społecznej im. Ks. J. Popiełuszki w Żyrardowie	ul. Sosabowskiego 23, 96-300 Żyrardów	Starostwo Powiatowe	Brak danych	Brak danych	Środki własne powiatu, dotacje na zadania zlecone
Środowiskowy Dom Samopomocy	ul. Armii Krajowej 3, 96-300 Żyrardów	Stowarzyszenie Równych Szans w Żyrardowie	9	1 494 251	Na zlecenie powiatu

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych JOPS powiatu żyrardowskiego.

Zapewniają one szeroki zakres usług i świadczeń, działając na rzecz osób i rodzin wymagających pomocy. W tabeli 4 przedstawiono szczegółowe dane dotyczące lokalizacji, organizacji pracy, liczby pracowników, kosztów utrzymania oraz źródeł finansowania tych jednostek. Z analizy powyższych danych wynika, że na terenie powiatu żyrardowskiego funkcjonują: 1 PCPR, 3 OPS, 2 CUS, 3 DPS, 1 ŚDS.

Tabela 5. Podmioty ekonomii społecznej na terenie powiatu żyrardowskiego

	Koło gospodyń wiejskich	Organizacja pozarządowe	Spółdzielnia socjalna	Zakład Aktywności Zawodowej	Centrum Integracji Społecznej	Klub integracji Społecznej	Warsztat Terapii Zajęciowej
Suma (powiat żyrardowski)	20	252	3	0	0	0	1
Żyrardów	0	142		0	0	0	1
Mszczonów	2	29	0	0	0	0	0
Puszcza Mariańska	2	29	2	0	0	0	0
Radziejowice	4	23	0	0	0	0	0
Wisłok	12	29	0	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator.

W powiecie żyrardowskim funkcjonują podmioty ekonomii społecznej, które wspierają lokalną społeczność i rozwój inicjatyw społeczno-gospodarczych. Dominują organizacje pozarządowe, których liczba wynosi 252, co stanowi największą grupę w tej kategorii (w tym 20 Kół Gospodyń Wiejskich), angażujących się w aktywność społeczną i kulturalną. Na terenie powiatu funkcjonują także 3 spółdzielnie socjalne oraz warsztat terapii zajęciowej.

Tabela 6. Organizacje pozarządowe na terenie powiatu żyrardowskiego według rodzaju prowadzonej działalności

	LICZBA ZAREJESTROWANYCH NGO /SUMA NGO Z WSKAZANĄ DZIAŁALNOŚCIĄ	SPORT	KULTURA	EDUKACJA	ZDROWIE	POMOC SPOŁECZNA	BEZPIECZEŃSTWO	ROZWÓJ LOKALNY	EKOLOGIA	DEMOKRACJA	WSPARCIE ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH	RYNEK PRACY	DZIAŁ MIĘDZYNARODOWA	NAUKA TECHNIKA	BRANŻOWE	RELIGIA
Suma (powiat żyrardowski)	252	70	18	10	14	9	34	18	7	10	5	11	6	0	1	2
Żyrardów	142/118	43	11	7	11	5	7	7	3	7	3	8	4	0	1	1
Mszczonów	29/29	6	3	1	2	3	7	2	2	1	0	1	1	0	0	0
Puszcza Mariańska	29/29	7	2	0	1	1	7	4	1	2	2	1	1	0	0	0
Radziejowice	23/15	5	1	1	0	0	3	3	1	0	0	1	0	0	0	0
Wisłok	29/23	9	1	1	0	0	10	2	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne IBC na podstawie danych

<https://spis.ngo.pl/zyrardowski?cat%5B2386%5D=2387&cat%5B2898%5D=2899> [dostęp 1.12.2024].

W powiecie żyrardowskim w 2024 roku było łącznie zarejestrowanych 251 organizacji pozarządowych. Spośród nich rodzaj swojej działalności wskazało 214 (jedna organizacja mogła wskazać kilka działalności, lub nie musiała wskazać wcale). W tabeli 6 przedstawiono je w podziale na rodzaj prowadzonej działalności. Z zawartych powyżej danych wynika, że dominującym rodzajem organizacji pozarządowych na terenie powiatu są te o charakterze sportowym, rozwoju lokalnego, kulturalnym oraz bezpieczeństwa.

Tabela 7. Podmioty niepomocowe na terenie powiatu żyrardowskiego

Nazwa podmiotu niepomocowego	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Sposób finansowania	Świadczone Usługi
Centrum Zdrowia Mazowska Zachodniego Sp. z o.o. w Żyrardowie	ul. Limanowskiego 30, 96-300 Żyrardów	Starostwo powiatowe	Brak danych	Budżet powiatowy	Usługi medyczne
Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Pawła Hulki - Laskowskiego w Żyrardowie	ul. Mostowa 1, 96-300 Żyrardów	Urząd Gminy w Żyrardowie	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnicze
Centrum Kultury w Żyrardowie	Plac Jana Pawła II nr 3, 96-300 Żyrardów	Urząd Gminy w Żyrardowie	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Mszczonowski Ośrodek Kultury	ul. Warszawska 33, 96-320 Mszczonów	Urząd Gminy w Mszczonowie	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Miejska Biblioteka Publiczna	ul. Szkolna 3, 96-320 Mszczonów	Urząd Gminy w Mszczonowie	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnicze
Ośrodek Sportu i Rekreacji	ul. Warszawska 52, 96-320 Mszczonów	Urząd Gminy w Mszczonowie	Brak danych	Budżet samorządowy	Zajęcia sportowe, warsztaty artystyczne oraz zajęcia dla dzieci i młodzieży
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Mszczonowie „Przychodnia Medycyny Rodzinnej”	96-320 Mszczonów ul. Jana Maklakiewicza 3	Podmiot prywatny	Brak danych	NFZ	Usługi medyczne
Centru Medyczne „Bimed”	96-320 Mszczonów ul. Sienkiewicza 30	Podmiot prywatny	Brak danych	NFZ	Usługi medyczne
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Osuchowie „Przychodnia Rodzinna”	96-323 Osuchów ul. Piekarska 4	Podmiot prywatny	Brak danych	NFZ	Usługi medyczne
Gminna Biblioteka Publiczna w Puszczy Mariańskiej	ul. Króla Jana Sobieskiego 1, 96-330 Puszcza Mariańska	Urząd Gminy w Puszczy Mariańskiej	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnicze
Gminny Ośrodek Kultury	96-330 Puszcza Mariańska ul. Króla Jana Sobieskiego 36	Gmina Puszcza Mariańska	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne
Poradnia Medycyny Rodzinnej	96-330 Puszcza Mariańska ul. Króla Jana Sobieskiego 42	Podmiot prywatny	Brak danych	NFZ	Usługi medyczne
Gminna Biblioteka Publiczna w Radziejowicach	ul. Sienkiewicza 6, 96-325 Radziejowice	Urząd Gminy w Radziejowicach	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnicze
Gminne Centrum Kultury „Powozownia” w Radziejowicach	ul. Sienkiewicza 6, 96-325 Radziejowice	Urząd Gminy w Radziejowicach	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Medycyna Rodzinna"	ul. Słoneczna 2 96-325 Radziejowice	Podmiot prywatny	Brak danych	NFZ	Usługi medyczne
Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Wiskitkach	Plac Wolności 34, 96-315 Wiskitki	Urząd Gminy w Wiskitki	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnicze

Nazwa podmiotu niepomocowego	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Sposób finansowania	Świadczone Usługi
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Medycyna Rodzinna"	96-315 Wiskitki, Plac Wolności 5	Podmiot prywatny	Brak danych	NFZ	Usługi medyczne
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Kamed"	96-315 Jesionka, AL. Partyzantów 22	Podmiot prywatny	Brak danych	NFZ	Usługi medyczne
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Medycyna Rodzinna"	96-317 Guzów, ul. Ogińskiego 2	Podmiot prywatny	Brak danych	NFZ	Usługi medyczne
Muzeum Lniarstwa im. Filipa de Girarda w Żyrardowie	Karola Dittricha 18, 96-300 Żyrardów	Gmina Żyrardów	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Resursa	ul. 1 Maja 45, Żyrardow, Poland	Gmina Żyrardów	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Muzeum Mazowsza Zachodniego w Żyrardowie	ul. Karola Dittricha 1 96-300 Żyrardów	Gmina Żyrardów	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Młodzieżowy Dom Kultury w Żyrardowie	ul. Stanisława Moniuszki 15 96-300 Żyrardów	Gmina Żyrardów	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Osiedlowy Dom Kultury	Ottona Wittenberga 5, Żyrardow	Gmina Żyrardów	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Ośrodek Sportu i Rekreacji Żyrardów	ul. Fryderyka Chopina 1 96-300 Żyrardów	Gmina Żyrardów	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi sportowe
AQUA ŻYRARDÓW	ul. Rotmistrza Witolda Pileckiego 25/27, 96-300 Żyrardów	Gmina Żyrardów	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi sportowe i rekreacyjne
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Zdrowie”	96-300 Żyrardów ul. Wyspiańskiego 6B	Podmiot prywatny	Brak danych	NFZ	Usługi medyczne
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Eskulap”	96-300 Żyrardów ul. POW 5	Podmiot prywatny	Brak danych	NFZ	Usługi medyczne
Przychodnia LIFE-MED BIS”	96-300 Żyrardów ul. Filipa de Girarda 17	Podmiot prywatny	Brak danych	NFZ	Usługi medyczne

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych Urzędów Gmin na terenie powiatu żyrardowskiego.

W tabeli 7 zawarto zestawienie informacji dotyczących podmiotów niepomocowych funkcjonujących na terenie powiatu żyrardowskiego. Zestawienie obejmuje nazwę i lokalizację podmiotów, organ prowadzący, liczbę pracowników (jeśli dane są dostępne), źródła finansowania oraz rodzaje świadczonych usług. Przedstawiony podmiot realizuje różnorodne zadania w zakresie kultury, edukacji, ochrony zdrowia. z przedstawionych powyżej danych wynika, że na terenie powiatu żyrardowskiego funkcjonuje: 6 bibliotek, placówka ochrony zdrowia, 4 Domy Kultury oraz 2 ośrodki sportu i rekreacji. W przypadku placówek niepomocowych w powiecie funkcjonowały na koniec 2023 roku: 5 bibliotek, 12 placówek ochrony zdrowia, 7 domów kultury oraz 2 ośrodki sportu i rekreacji 2 muzea oraz pływalnia.

III. Analiza świadczonych usług społecznych

1. Pomoc społeczna

Poniższa tabela 8 przedstawia zestawienie danych dotyczących liczby osób i rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej w gminach powiatu żyrardowskiego w 2023 roku w porównaniu ze średnimi wartościami dla województwa. Dane obejmują zarówno świadczenia pieniężne, jak i niepieniężne, z uwzględnieniem struktury wiekowej beneficjentów. Dodatkowo zaprezentowano liczbę kobiet, mężczyzn oraz rodzin korzystających ze świadczeń, a także liczbę osób w tych rodzinach.

Tabela 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej oraz centrum usług społecznych w powiecie żyrardowskim w 2023 roku

Wyszczególnienie	Wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	1788	2026
- świadczenia pieniężne	1086	1254
- świadczenia niepieniężne	864	1162
Liczba rodzin	1413	1975
Liczba osób w rodzinach	2553	3996

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych ośrodków pomocy społecznej, centrum usług społecznych w gminach powiatu żyrardowskiego (MRiPS-03R).

Tabela 9. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej oraz centrum usług społecznych w powiecie żyrardowskim w 2023 roku w podziale na wiek i płeć

Wyszczególnienie	Wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
- w wieku 0-17	23,90%	36,05%
- w wieku produkcyjnym	47,36%	44,71%
- w wieku poprodukcyjnym	28,74%	19,24%
Liczba kobiet, którym przyznano świadczenia	51,17%	49,49%
Liczba mężczyzn, którym przyznano świadczenia	48,83%	50,51%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych ośrodków pomocy społecznej, centrum usług społecznych w gminach powiatu żyrardowskiego (OZPS).

Struktura pomocy społecznej udzielanej przez OPS-y i CUS-y w powiecie żyrardowskim pokazuje, że dominującą formą wsparcia są świadczenia pieniężne. W 2023 r. ze świadczeń w tej formie skorzystało 1 086 osób. W tym samym okresie świadczenia w formie niepieniężnej otrzymały 864 osób. W ramach struktury otrzymanych świadczeń pomocy społecznej pomoc uzyskiwały w przeważającej części kobiety i osoby w wieku produkcyjnym.

Tabela 10 Powody przyznawania pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej oraz centrach usług społecznych w powiecie żyrardowskim w 2023 roku

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% rodzin korzystających z pomocy społecznej	% mieszkańców powiatu
Ubóstwo	693	1 183	49,04%	46,34%
Sieroctwo	0	0	0%	0%

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% rodzin korzystających z pomocy społecznej	% mieszkańców powiatu
Bezdomność	146	154	10,33%	6,03%
Potrzeba ochrony macierzyństwa	125	570	8,85%	22,33%
- w tym wielodzietność	76	375	5,38%	14,69%
Bezrobocie	482	1 160	34,11%	45,44%
Niepełnosprawność	385	603	27,25%	23,62%
Długotrwała lub ciężka choroba	715	1 009	50,60%	39,52%
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	105	356	7,43%	13,94%
- w tym rodziny niepełne	75	237	5,31%	9,28%
- w tym rodziny wielodzietne	18	99	1,27%	3,88%
Przemoc domowa	3	8	0,21%	0,31%
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0%	0%
Alkoholizm	54	72	3,82%	2,82%
Narkomania	18	19	1,27%	0,74%
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	29	42	2,05%	1,65%
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub pozwolenie na pobyt czasowy	5	19	0,35%	0,74%
Zdarzenie losowe	14	29	0,99%	1,14%
Sytuacja kryzysowa	5	16	0,35%	0,63%
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0%	0%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych ośrodków pomocy społecznej, centrów usług społecznych.

Zgodnie z artykułem 7 ustawy o pomocy społecznej¹, pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy domowej, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Wśród pięciu głównych powodów przyznawania pomocy przez ośrodki pomocy społecznej w powiecie żyrdowskim w 2023 roku należy wymienić następujące:

- długotrwałą lub ciężką chorobę, która dotyczyła 715 rodzin
- ubóstwo, które dotknęło 693 rodziny
- bezrobocie, które dotknęło 482 rodziny
- niepełnosprawność, która wystąpiła u 385 rodzin
- bezdomność, która dotknęła 146 rodzin.

¹ Tekst jednolity Dz.U. z 2024 poz. 1283

W 2023 roku z pomocy świadczonej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w powiecie żyrardowskim skorzystały 3 osoby z 2 rodzin, obejmując łącznie 3 osoby.

Tabela 11. Osoby korzystające z pomocy społecznej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w powiecie żyrardowskim 2023 roku

Wyszczególnienie	Wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	3	275
- świadczenia pieniężne	3	193
- świadczenia niepieniężne	0	101
Liczba rodzin	2	287
Liczba osób w rodzinach	3	504

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych PCPR powiatu żyrardowskiego (MRiPS-03R).

Tabela 12. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w 2023 roku w podziale na wiek i płeć

Wyszczególnienie	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
- w wieku 0-17	33,33%	9,29%
- w wieku produkcyjnym	66,67%	84,2%
- w wieku poprodukcyjnym	0%	6,51%
Liczba kobiet, którym przyznano świadczenia	66,67%	44,8%
Liczba mężczyzn, którym przyznano świadczenia	33,33%	55,2%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych PCPR powiatu żyrardowskiego (OZPS).

Struktura pomocy udzielanej przez PCPR w powiecie żyrardowskim pokazuje, że dominującą formą wsparcia były świadczenia pieniężne. W 2023 roku z takiej pomocy skorzystały 3 osoby.

W 2023 roku zasiłki stałe przyznano łącznie 369 osobom na łączną kwotę 2 366 962 zł. Z tego:

- zasiłki stałe dla osób samotnie gospodarujących otrzymały 333 osoby na sumę 2 240 368 zł.
- zasiłki stałe dla osób w rodzinie przyznano 36 osobom na kwotę 126 594 zł.

W 2023 roku zasiłki okresowe przyznano 161 osobom na łączną kwotę 294 428 zł. Z tego:

- z tytułu bezrobocia udzielono 161 zasiłków o wartości 256 724 zł.
- z tytułu długotrwałej choroby przyznano 21 zasiłków na łączną kwotę 24 625 zł.
- z tytułu niepełnosprawności udzielono 6 zasiłków na sumę 5 319 zł.
- z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnienia do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego przyznano świadczenie na sumę 1 164 zł.

PCPR w powiecie żyrardowskim udzielił pomocy w zakresie usamodzielniania się pełnoletnich osób opuszczających pieczę zastępczą 1 osobie łączną kwotę 7 715 zł. W tym:

- pomoc pieniężną na usamodzielnienie udzielono 1 osobie na kwotę 5 511 zł.
- pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki udzielono 1 osobie na kwotę 2 204 zł.

W 2023 roku gminy powiatu żyrardowskiego udzieliły wsparcia w różnych formach. Zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych ze zdarzeniami losowymi otrzymało 11 osób na łączną kwotę 33 300 zł. Ponadto sprawienie pogrzebu zostało zrealizowane w formie 13 świadczeń na łączną kwotę 43 900 zł. Inne zasiłki celowe i świadczenia w naturze przyznano 817 osobom na łączną kwotę 528 213 zł.

Gminy w powiecie żyrardowskim przeznaczyły w 2023 roku środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w wysokości 70 273 999 zł w tym w budżecie OPS i CUS 61 595 458 zł. Powiat przekazał na potrzeby pomocy społecznej kwotę 28 296 778 zł z czego budżet PCPR wyniósł 7 359 909 zł.

2. Zasoby instytucjonalne

W 2023 roku gminy powiatu żyrardowskiego dysponowały 2 468 mieszkaniami komunalnymi, w tym 245 mieszkaniami socjalnymi. W ciągu roku złożono 123 wnioski o przyznanie mieszkania komunalnego, a na mieszkanie socjalne oczekiwały 153 osoby. Odnotowano 60 wyroków eksmisji bez wskazania lokalu socjalnego.

Na terenie powiatu funkcjonowały 3 domy pomocy społecznej. Powiat prowadził 3 z nich zapewniając 216 miejsc, z których korzystało 259 osób. W sumie zatrudniały one 153 osoby. Łączny koszt funkcjonowania tych placówek to 15 194 260 zł. W 2023 roku gminy przeznaczyły na pobyt w domu pomocy społecznej dla 177 osób kwotę 5 873 954 zł.

Powiat zlecał też prowadzenie środowiskowego domu samopomocy, który zapewniał 30 miejsc z których korzystały 32 osoby. W sumie zatrudniane było w nich 9 osób. Prowadzenie tych placówek kosztowało 1 494 251 zł.

3. Praca socjalna

W 2023 roku PCPR powiatu żyrardowskiego przeprowadził 2 wywiady środowiskowe, które objęły 2 rodziny, liczących łącznie 3 osoby.

W 2023 roku ośrodki pomocy społecznej i centra usług społecznych z powiatu żyrardowskiego przeprowadziły 1 781 wywiadów środowiskowych, które objęły 1 404 rodziny, liczących łącznie 2 468 osób. Praca socjalna została skierowana do 948 rodzin, w których znajdowało się łącznie 1 875 osób. W tym samym roku zawarto 103 kontrakty socjalne.

4. Zasoby i usługi wspierające osoby starsze

Na terenie powiatu liczba osób starszych wynosiła 17 802, co stanowiło 23,69% ogółu mieszkańców. Pomocą społeczną objętych zostało 408 rodzin spośród osób starszych z czego 324 z nich było jednoosobowych. W sumie udzielone wsparcie dotyczyło 541 członków tych rodzin, co stanowiło 0,72% ogółu mieszkańców powiatu.

W gminach powiatu żyrardowskiego usługi opiekuńcze świadczone dla 192 osób na łączną kwotę 1 167 541 zł.

Na terenie powiatu funkcjonują placówki wspierające osoby starsze i są to: dom pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku prowadzony przez powiat z 75 miejscami, dom pomocy społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych prowadzony przez powiat z 68 miejscami, 8 Klubów seniora (w tym 4 Kluby senior+), 2 uniwersytety trzeciego wieku.

5. Zasoby i usługi wspierające osoby z niepełnosprawnościami

Według NSP w powiecie żyrdowskim zamieszkiwało 11 746 osób z niepełnosprawnościami. w 2023 roku niepełnosprawność członka rodziny była powodem, dla którego wsparcie z pomocy społecznej otrzymało 385 rodzin zamieszkujące gminy powiatu żyrdowskiego, w których żyły łącznie 603 osoby. Warto również zauważyć, że w 2023 roku z tytułu niepełnosprawności przyznano zasiłki okresowe dla 6 osób w kwocie 5 319 zł.

Z poziomu PCPR udzielono w 2023 r. następujących usług/dofinansowania:

- na pomoc w celu likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się 32 osobom na łączną kwotę 200 415 zł.
- turnusów rehabilitacyjnych, w których wzięło udział 251 osób na łączną kwotę 343 292 zł.
- zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny dla 335 osób na łączną kwotę 644 133 zł.
- w ramach programu „Aktywny samorząd” 75 świadczeń na łączną kwotę 396 462 zł.
- 9 imprez, w których udział wzięło 254 osoby niepełnosprawne na kwotę 44 398 zł.

W powiecie żyrdowskim w 2023 roku:

- na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych przeznaczono 131 094 zł.
- na zespoły orzekania o niepełnosprawności wydano 766 314 zł.

W ramach projektów gminy oferują także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej oraz asystentury osobistej.

6. Zasoby i usługi wspierające osoby w kryzysie bezdomności

W roku 2023 bezdomność była przyczyną udzielenia pomocy społecznej 146 rodzinom, obejmującym 154 osoby, co stanowi 0,20% populacji. Świadczenie schronienia udzielono 140 osobom, na łączną kwotę 2 000 307 zł.

Na terenie powiatu funkcjonuje placówka wsparcia dla osób bezdomnych i jest to schronisko dla osób bezdomnych prowadzone przez organizację pozarządową z 250 miejscami.

7. Zasoby i usługi wspierające osoby w kryzysie zdrowia psychicznego

Analiza statystyk OPS, CUS w powiecie żyrdowskim wskazuje, że w 2023 roku 715 rodzin było objętych świadczeniami z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Ze wsparcia z powodu alkoholizmu korzystało w 2023 roku 54 rodziny, w których funkcjonowały 72 osoby.

Narkomania występowała jako powód udzielania pomocy społecznej w 18 rodzinach, w których żyło 19 osób.

Na przeciwdziałania alkoholizmowi gminy przeznaczyły 346 6105 zł, a w przypadku narkomanii 58 560 zł. W 2023 roku przyznano 21 zasiłków okresowych z tytułu długotrwałej choroby na łączną kwotę 24 625 zł.

Na terenie powiatu żyrardowskiego funkcjonowały placówki wsparcia dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego:

- dom pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych prowadzony przez powiat z 64 miejscami
- środowiskowy dom samopomocy dla osób z niepełnosprawnością intelektualną prowadzony przez organizację pozarządową na zlecenie powiatu z 30 miejscami
- warsztat terapii zajęciowej.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone były dla 18 osób, na które przyznano świadczenie, w wysokości 130 386 zł.

8. Zasoby i usługi wspierające rodzinę i dzieci w tym dzieci z niepełnosprawnościami

Według danych GUS w 2023 roku, w powiecie żyrardowskim, zamieszkiwało 14 267 w wieku przedprodukcyjnym co stanowiło 18,98% mieszkańców gminy. w przypadku wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej w gminach i powiecie rodziny z dziećmi stanowiły 24,65% spośród wszystkich objętych świadczeniami. W tych rodzinach żyło łącznie 1 421 osób. Rodzin z 1 dzieckiem były 124 i stanowiły 33,24% wszystkich rodzin, rodzin z 2 dziećmi było 125 i stanowiły 33,51% wszystkich rodzin, rodzin z 3 dziećmi było 81 i stanowiły 21,72% wszystkich rodzin, rodzin z 4 dziećmi było 26 i stanowiły 6,97% wszystkich rodzin, rodzin z 5 dziećmi było 12 i stanowiły 3,22% wszystkich rodzin, rodzin z 6 dziećmi było 4 i stanowiły 1,07% wszystkich rodzin, rodzin z 7 i więcej dziećmi była 1 i stanowiła 0,27% wszystkich rodzin. W 2023 roku pomocą społeczną objęto 161 rodzin niepełnych, zamieszkiwanych przez 501 osób.

W 2023 r. w gminach powiatu żyrardowskiego świadczenia przyznane w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" otrzymało 449 dzieci co stanowiło koszt 384 461 zł. Świadczenie w formie posiłku przyznano 507 osobom, co dotyczyło 288 rodzin w których było 1 025 osób, na które przeznaczono 424 733 złotych. W ramach systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej pracą 11 asystentów rodziny objęto 123 rodziny. Koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej wyniósł 2 636 684 zł. W 2023 roku na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wydatkowano 32 106 484 zł. Na wspieranie rodziny w powiecie żyrardowskim przeznaczono 688 402 zł.

W 2023 roku poradnictwa specjalistycznego (prawnego, psychologicznego, rodzinnego) udzielono 72 rodzinom.

Na terenie powiatu funkcjonowała placówka wsparcia dziennego i jest to środowiskowe ognisko wychowawcze.

Na tworzenie i funkcjonowanie żłobków wydano 848 690 zł. Na dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych przeznaczono 2 952 106 zł.

9. Uchodźcy

W 2023 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w powiecie żyrardowskim przyznało świadczenia 2 cudzoziemcom ze statusem uchodźcy, na łączną kwotę 19 076 zł.

Tabela 13 przedstawia szczegółowe dane dotyczące pomocy udzielanej cudzoziemcom w powiecie żyrardowskim w 2023 roku, z podziałem na różne grupy beneficjentów, w zależności od ich statusu prawnego. Zestawienie uwzględnia zarówno świadczenia pieniężne na utrzymanie i naukę języka polskiego, jak i inne formy wsparcia, takie jak praca socjalna, poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne oraz pomoc w załatwianiu spraw urzędowych. Dane te pozwalają ocenić skalę pomocy i grupy objęte wsparciem w kontekście różnorodnych potrzeb cudzoziemców.

Tabela 13. Pomoc dla cudzoziemców w powiecie żyrardowskim w 2023 r.

Wyszczególnienie	Liczba osób/rodzin*, którym przyznano decyzją świadczenia	Kwota świadczeń w zł
Pomoc dla cudzoziemców ze statusem uchodźcy - ogółem	2	19 076
Świadczenia pieniężne na utrzymanie	2	18 076
Świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z Nauką języka polskiego	2	1 000
Praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne, Pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach*	0	X
Pomoc dla cudzoziemców z ochroną uzupełniającą - ogółem	0	0
Świadczenia pieniężne na utrzymanie	0	0
Świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z Nauką języka polskiego	0	0
Praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne, Pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach*	0	X
Pomoc dla cudzoziemców przybywających na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy (w związku z nadaniem statusu uchodźcy) – ogółem	0	0
Świadczenia pieniężne na utrzymanie	0	0
Świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z Nauką języka polskiego	0	0
Praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach*	0	X
Pomoc dla cudzoziemców przybywających na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy (w związku z udzieleniem ochrony uzupełniającej) – ogółem	0	0
Świadczenia pieniężne na utrzymanie	0	0
Świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z Nauką języka polskiego	0	0

Wyszczególnienie	Liczba osób/rodzin*, którym przyznano decyzją świadczenia	Kwota świadczeń w zł
Praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach	0	X

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych PCR powiatu żyrardowskiego.

ROZDZIAŁ II

DIAGNOZA USŁUG SPOŁECZNYCH – WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO MIESZKAŃCÓW POWIATU ŻYRARDOWSKIEGO

I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej

1. Metodologia badania

Na potrzeby niniejszej diagnozy zostało przeprowadzone przez firmy IBC oraz CBM Indicator we współpracy z MCPS **badanie mieszkańców** gmin i powiatów w zakresie świadczonych usług społecznych w województwie mazowieckim. Badanie miało charakter ilościowy i zostało przeprowadzone w październiku i listopadzie 2024 roku za pomocą kwestionariusza ankietowego skierowanego do mieszkańców korzystających i niekorzystających z usług społecznych. w badaniu zostało zastosowane podejście mieszane (mixed mode) obejmujące trzy techniki zbierania danych: CAWI (ankieta online), CATI (wywiady telefoniczne) oraz CAPI (wywiady bezpośrednie). **Wielkość próby dla mieszkańców powiatu żyrardowskiego wyniosła 630 ankietowanych** (część pytań ze względu na ich tematykę została zadana mniejszej, dedykowanej grupie mieszkańców).

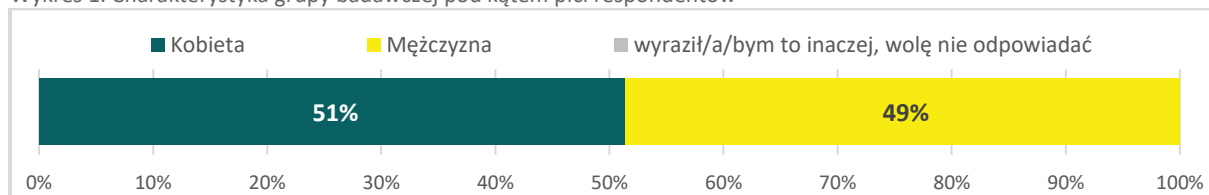
W badaniu mieszkańców gminy wyodrębniono dwie grupy: **beneficjentów usług społecznych** oraz **mieszkańców niekorzystających z usług społecznych**. Do grona beneficjentów zostały zaliczone osoby należące do pięciu podgrup i korzystające w ciągu ostatnich 3 lat z dedykowanych im usług społecznych:

- osoby starsze
- osoby z niepełnosprawnościami (w tym dzieci)
- osoby w kryzysie bezdomności
- osoby z problemami zdrowia psychicznego
- rodziny z dziećmi.

2. Charakterystyka grupy badawczej

Poniżej prezentujemy charakterystykę grupy badawczej w zakresie następujących zmiennych: płci, wieku, wykształcenia, sytuacji zawodowej, sytuacji materialnej respondentów. Grupa ta uczestniczyła w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu żyrardowskiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla pięciu grup beneficjentów.

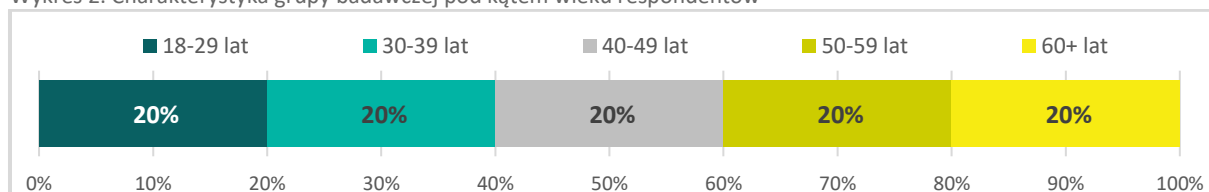
Wykres 1. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem płci respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przedmiotowym badaniu przeważającą grupą respondentów pod kątem płci były kobiety (stanowiły 51% badanych).

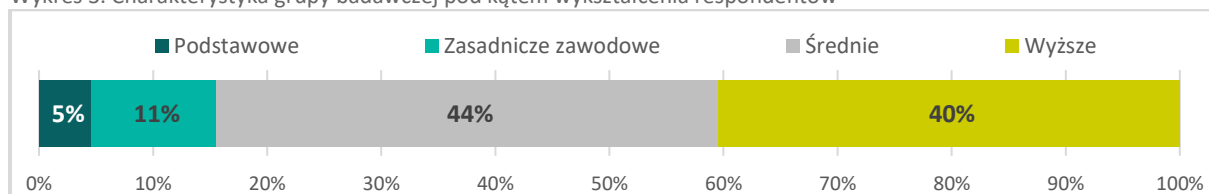
Wykres 2. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wieku respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku wieku respondentów nie odnotowano jednej dominującej grupy respondentów. w każdej z badanych grup wiekowych odnotowano około 20% ankietowanych.

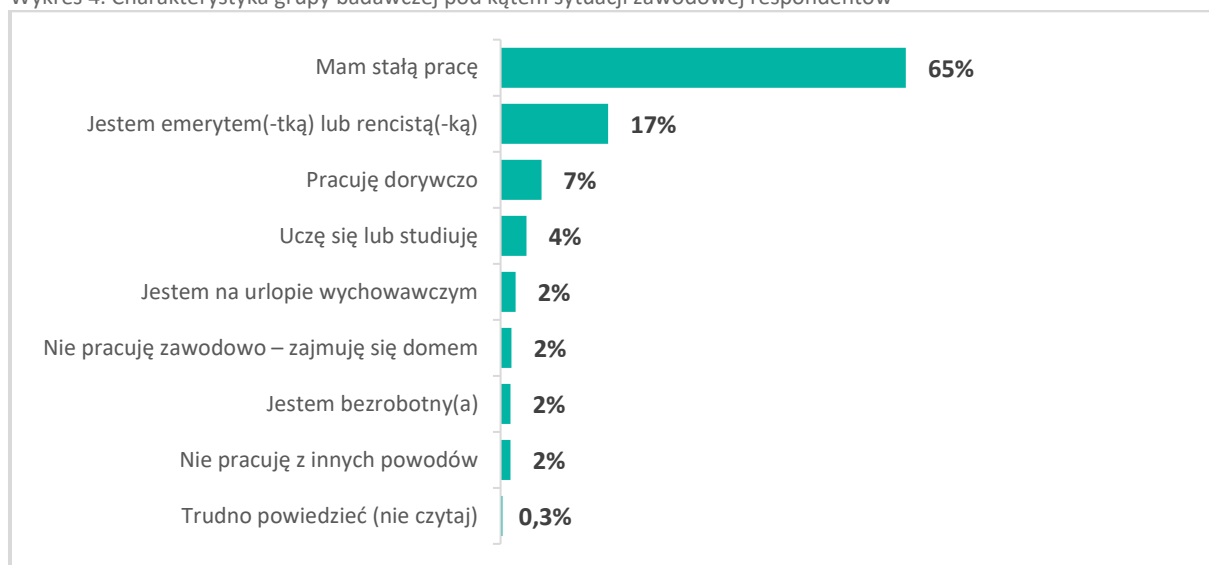
Wykres 3. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wykształcenia respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Analiza ankiet badawczych wykazała, że w przypadku wykształcenia respondentów to dominującymi grupami byli ci z wykształceniem średnim (44% badanych) i wyższym (40% badanych).

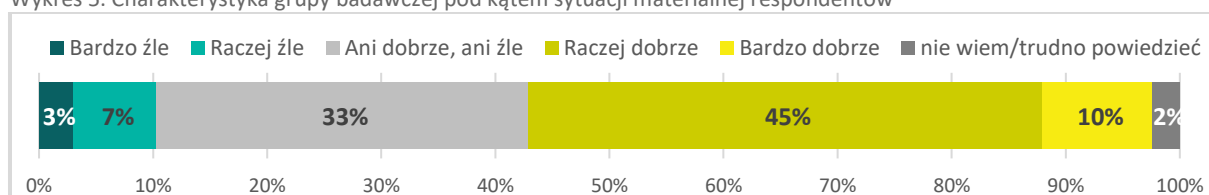
Wykres 4. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Jeżeli chodzi o charakterystykę grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów przeważającą grupą były osoby posiadające stałą pracę (65% badanych).

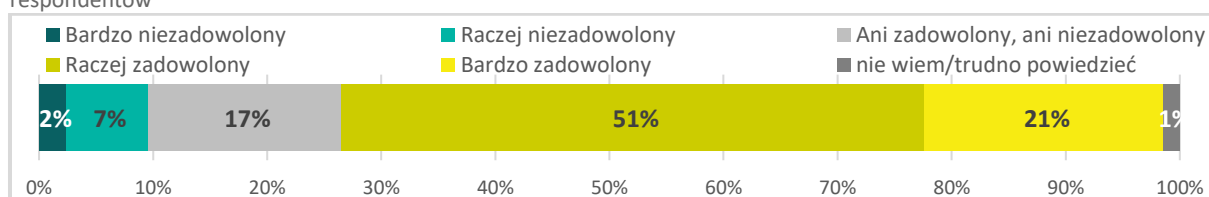
Wykres 5. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji materialnej respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Respondenci określili w przeważającej części swoją sytuację materialną jako raczej dobrą (45% badanych) oraz ani dobrą, ani złą (33% badanych).

Wykres 6. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem stopnia zadowolenia zamieszkiwania na terenie gminy przez respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

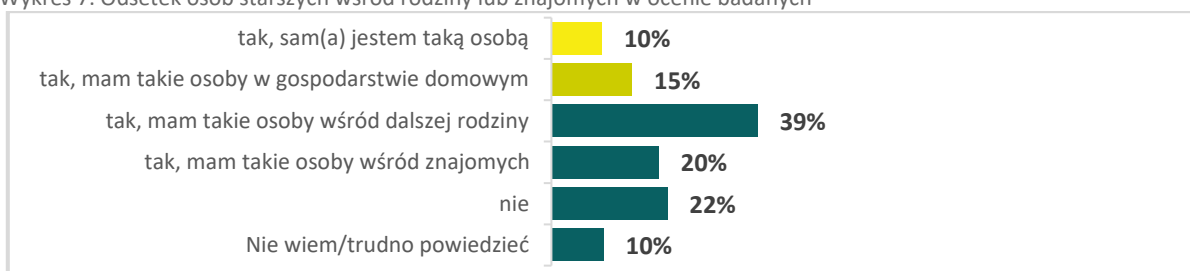
Ankietowani biorący udział w badaniu wyrazili opinię, że są raczej zadowoleni (51% badanych) oraz bardzo zadowoleni (21% badanych) z zamieszkiwania na terenie gmin powiatu żyrdowskiego.

II. Opinie o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie w pięciu grupach beneficjentów

1. Usługi społeczne dla osób starszych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu żyrardowskiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób starszych.

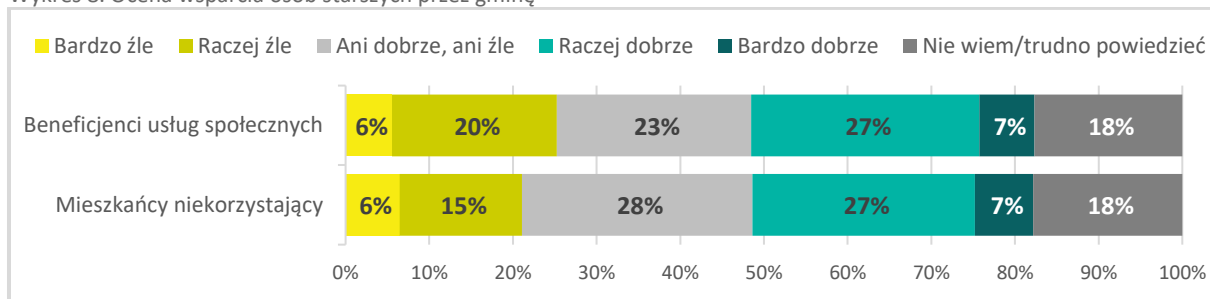
Wykres 7. Odsetek osób starszych wśród rodziny lub znajomych w ocenie badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców powiatu 10% stanowiły osoby starsze, dodatkowo 15% badanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym natomiast 39% ankietowanych ma takie osoby wśród dalszej rodziny a 20% wśród znajomych.

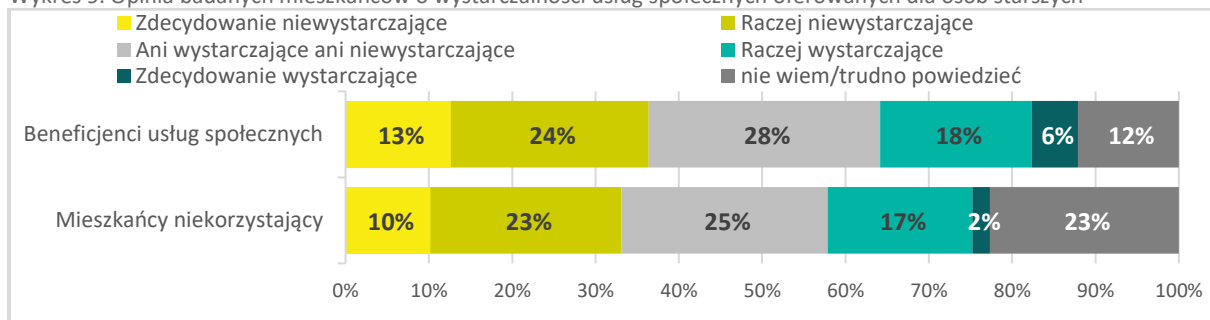
Wykres 8. Ocena wsparcia osób starszych przez gminę

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu żyrardowskiego dobrze wspierają osoby starsze (po 34% beneficjenci usług społecznych i niekorzystający z nich).

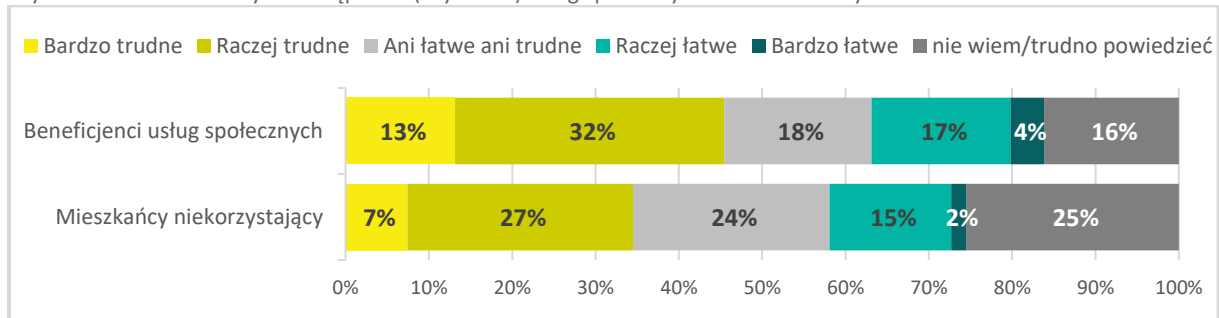
Wykres 9. Opinia badanych mieszkańców o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia o tym czy usługi oferowane przez gminy powiatu żyrardowskiego osobom starszym jest zbieżna. Zarówno beneficjenci usług społecznych jak i mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia przyznają, że usługi są niewystarczające (37% beneficjenci usług społecznych, 33% mieszkańcy niekorzystający) niż są wystarczające (24% beneficjenci usług społecznych, 19% mieszkańcy niekorzystający).

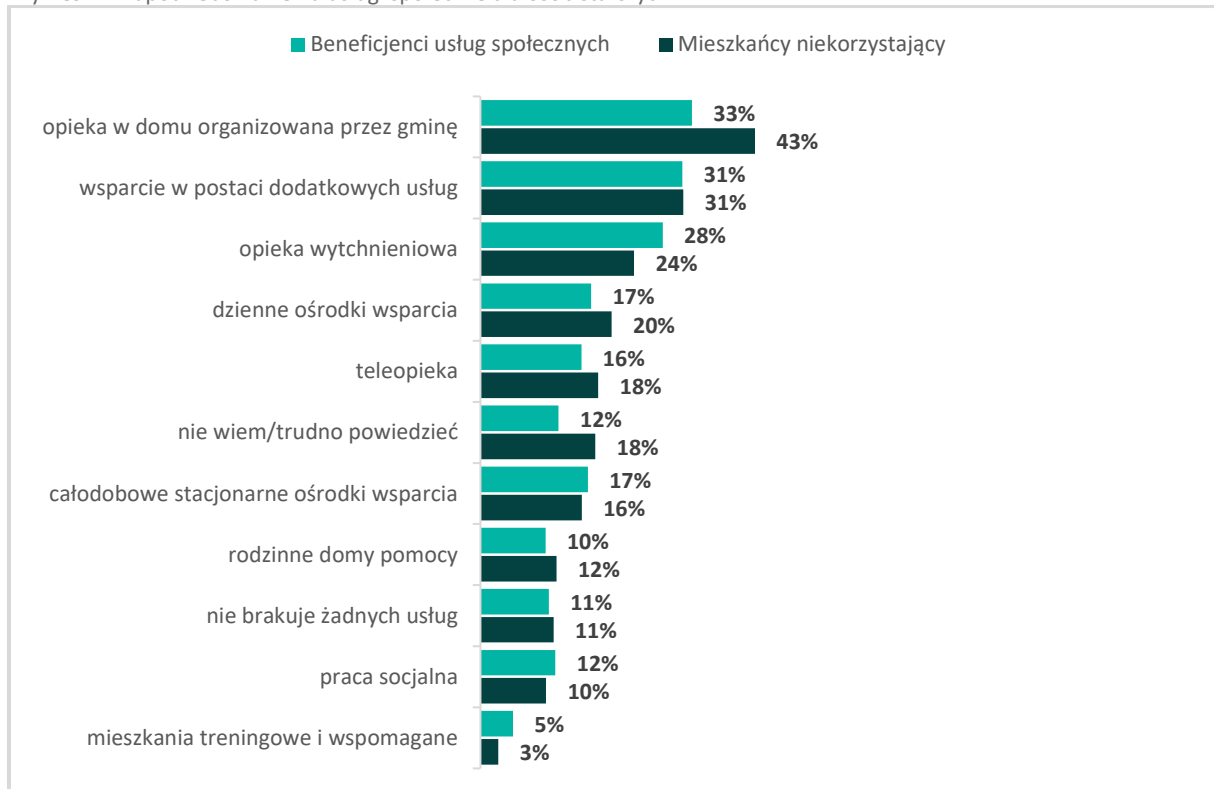
Wykres 10. Ocena badanych dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie gmin powiatu żyrardowskiego jest trudne (35% beneficjenci usług społecznych, 24% niekorzystający z nich).

Wykres 11. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób starszych

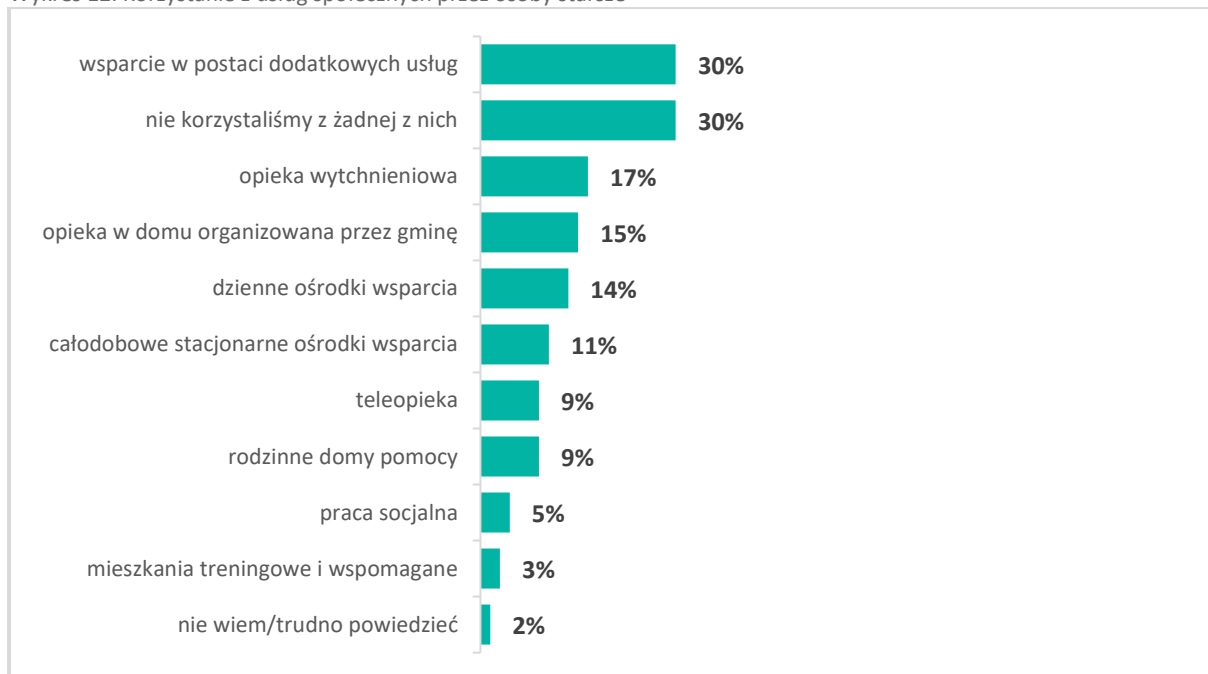
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców powiatu najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę

- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

Wykres 12. Korzystanie z usług społecznych przez osoby starsze

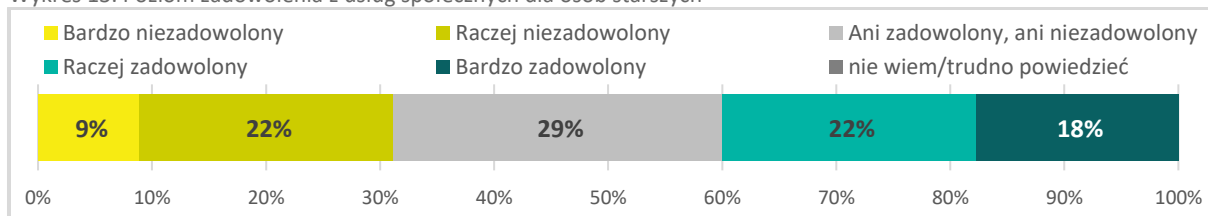

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy formularzy badawczych najczęściej osoby starsze w ciągu ostatnich 3 lat korzystały w gminach powiatu żyrardowskiego z następujących usług:

- wsparcia w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służących ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminę
- dziennych ośrodków wsparcia, dziennych domów pomocy.

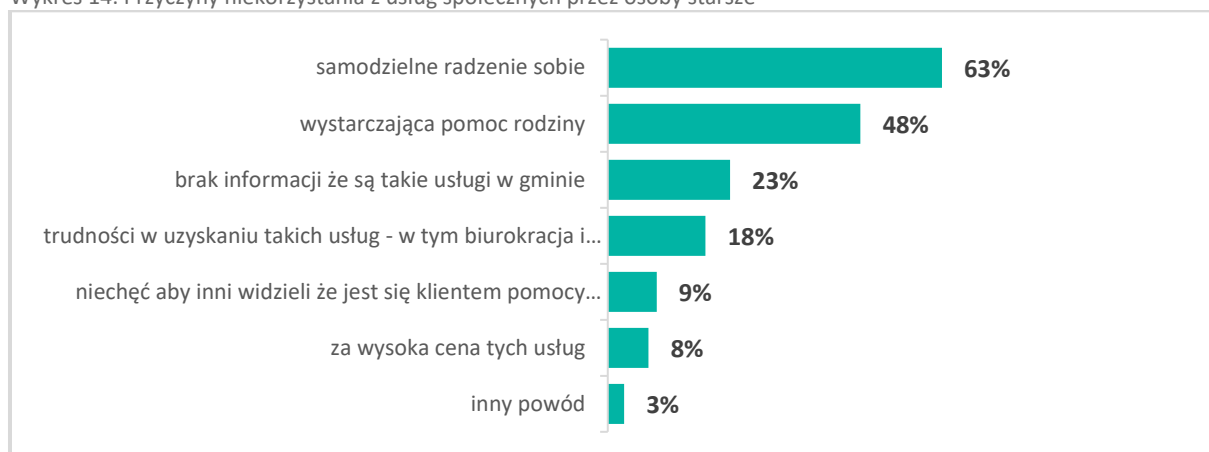
Wykres 13. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Mieszkańcy gmin powiatu żyrardowskiego korzystający z usług społecznych są z nich zadowoleni (40% zadowolonych do 31% niezadowolonych).

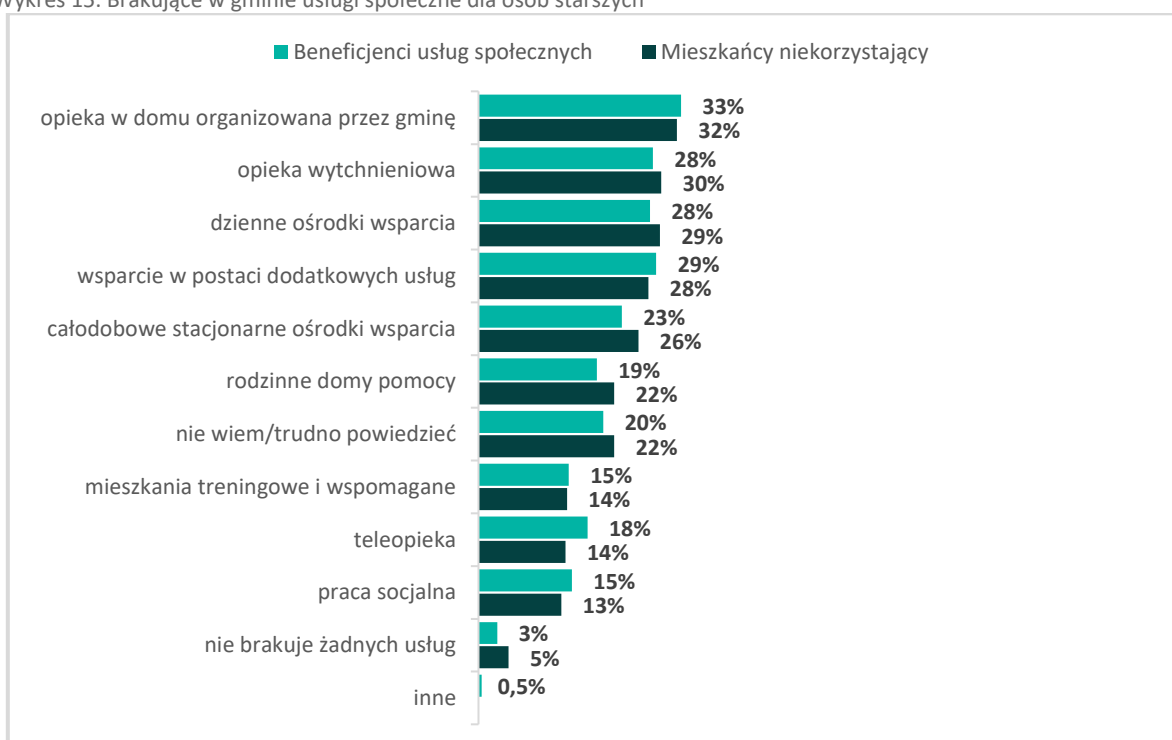
Wykres 14. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby starsze

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby starsze, które nie były objęte usługami społecznymi, jako przyczynę niekorzystania z nich wskazywały głównie, na: samodzielne radzenie sobie (63% ankietowanych), wystarczającą pomoc rodziny (48% ankietowanych) oraz brak informacji, że są takie usługi w gminie (23% ankietowanych).

Wykres 15. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób starszych to:

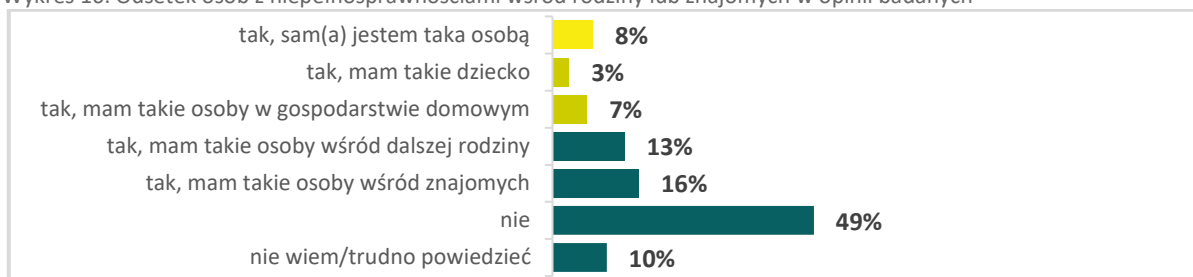
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- dzielne ośrodki wsparcia; dzielne domy pomocy

- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu).

2. Usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami (w tym dzieci)

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu żyrardowskiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób z niepełnosprawnościami.

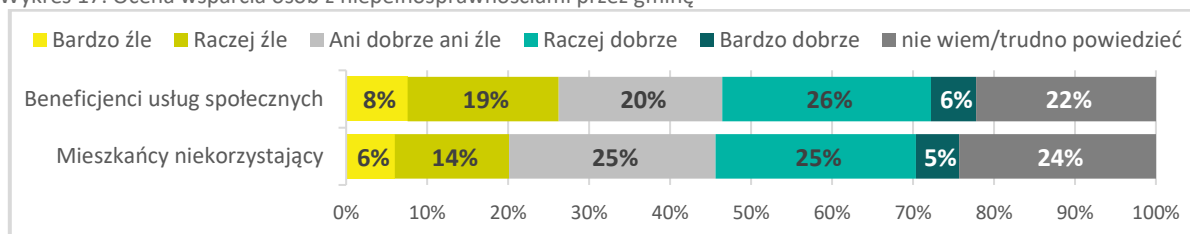
Wykres 16. Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców powiatu 8% spośród nich stanowiły os. z niepełnosprawnościami. Dodatkowo 3% przyznało, że jest rodzicem dziecka z niepełnosprawnością, 7% ankieterowanych ma takie osoby w gospodarstwie domowym natomiast 16% badanych ma takie osoby wśród znajomych.

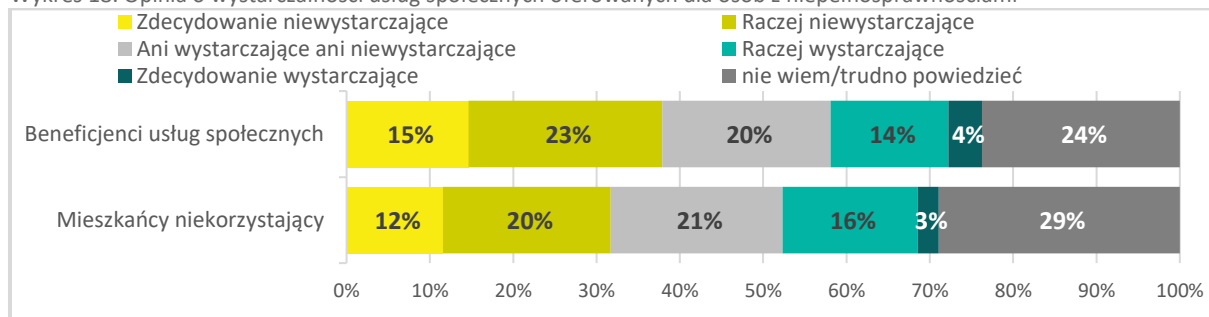
Wykres 17. Ocena wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez gminę

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu żyrardowskiego dobrze wspierają osoby z niepełnosprawnościami (32% beneficjenci po usług społecznych, 30% niekorzystający z nich).

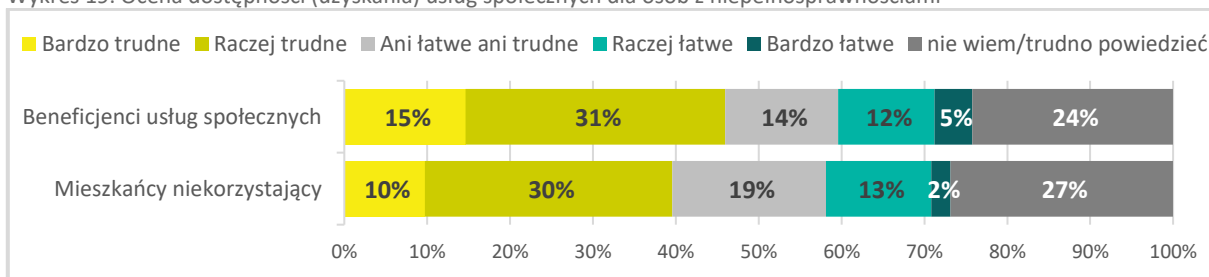
Wykres 18. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród badanych mieszkańców przeważa opinia o tym, że usługi oferowane przez gminy powiatu żyrardowskiego dla osób z niepełnosprawnościami są niewystarczające (38% usług społecznych, 32% niekorzystający z nich).

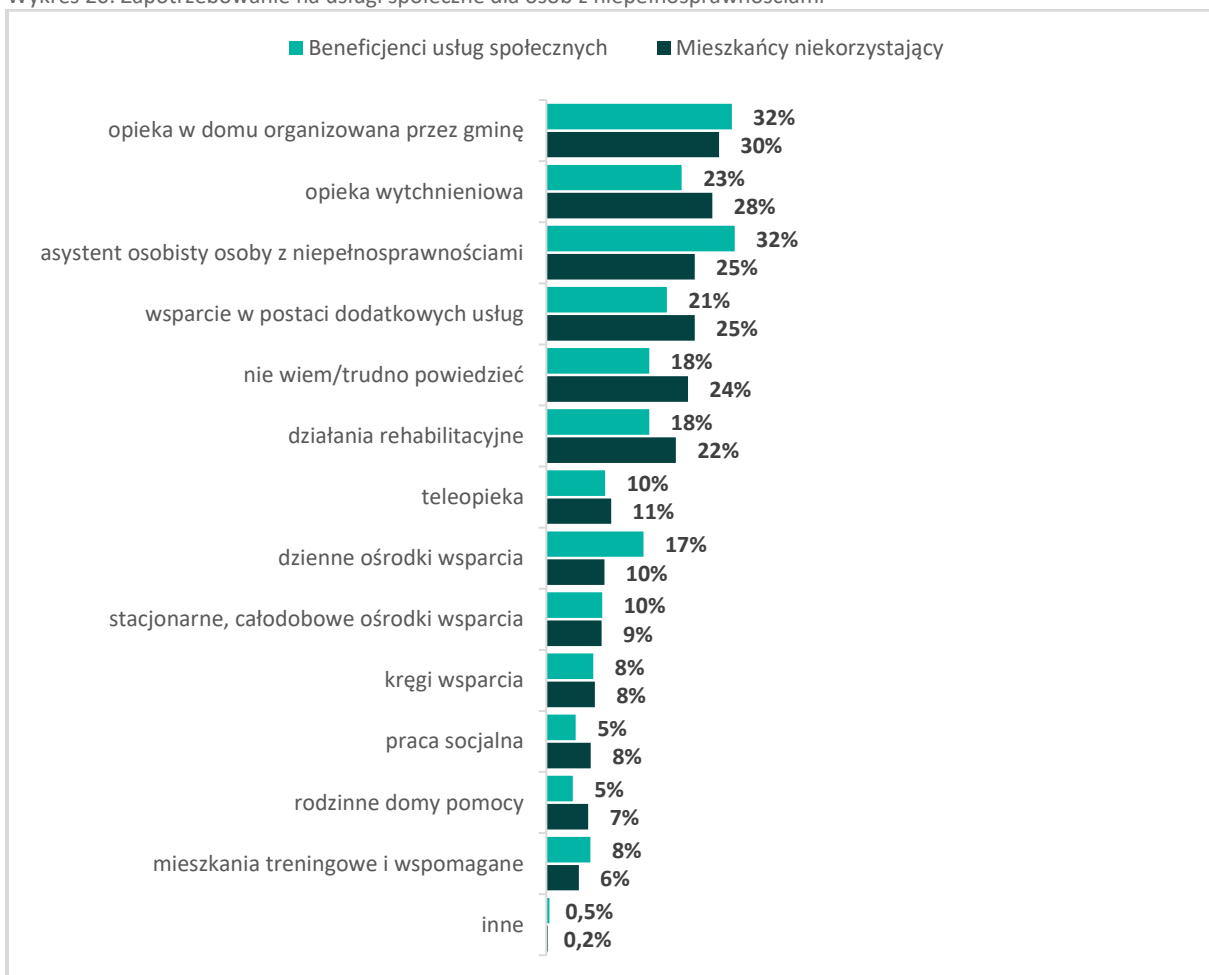
Wykres 19. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie gmin powiatu żyrardowskiego jest trudne (46% beneficjenci usług społecznych, 40% niekorzystający z nich).

Wykres 20. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami

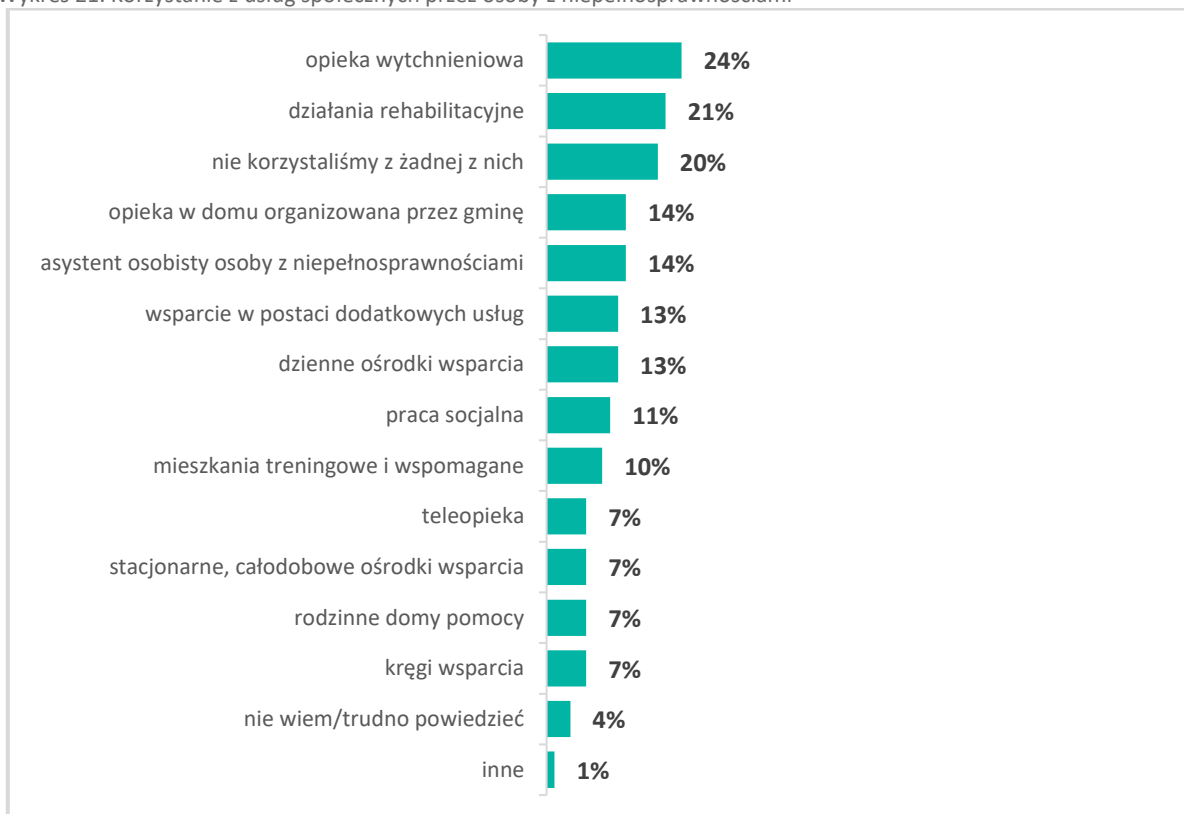

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gmin powiatu żyrardowskiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- pomoc profesjonalisty w postaci asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnościami
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu).

Wykres 21. Korzystanie z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami

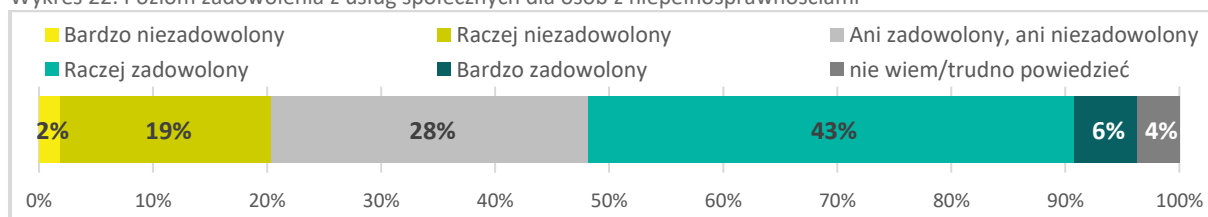

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani uznali, że najczęściej osoby z niepełnosprawnościami w ciągu ostatnich 3 lat korzystali z następujących usług:

- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służących ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej);
- działań rehabilitacyjnych
- usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminę
- pomocy profesjonalistów w postaci asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnościami.

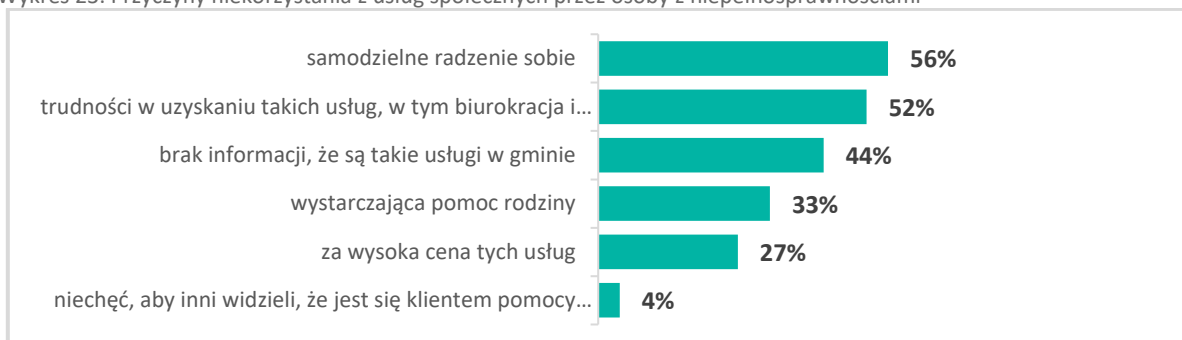
Wykres 22. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani mieszkańcy gmin powiatu żyrardowskiego, korzystający z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami stwierdzili, że w większości jest z nich zadowolona (49% zadowolonych do 21% niezadowolonych).

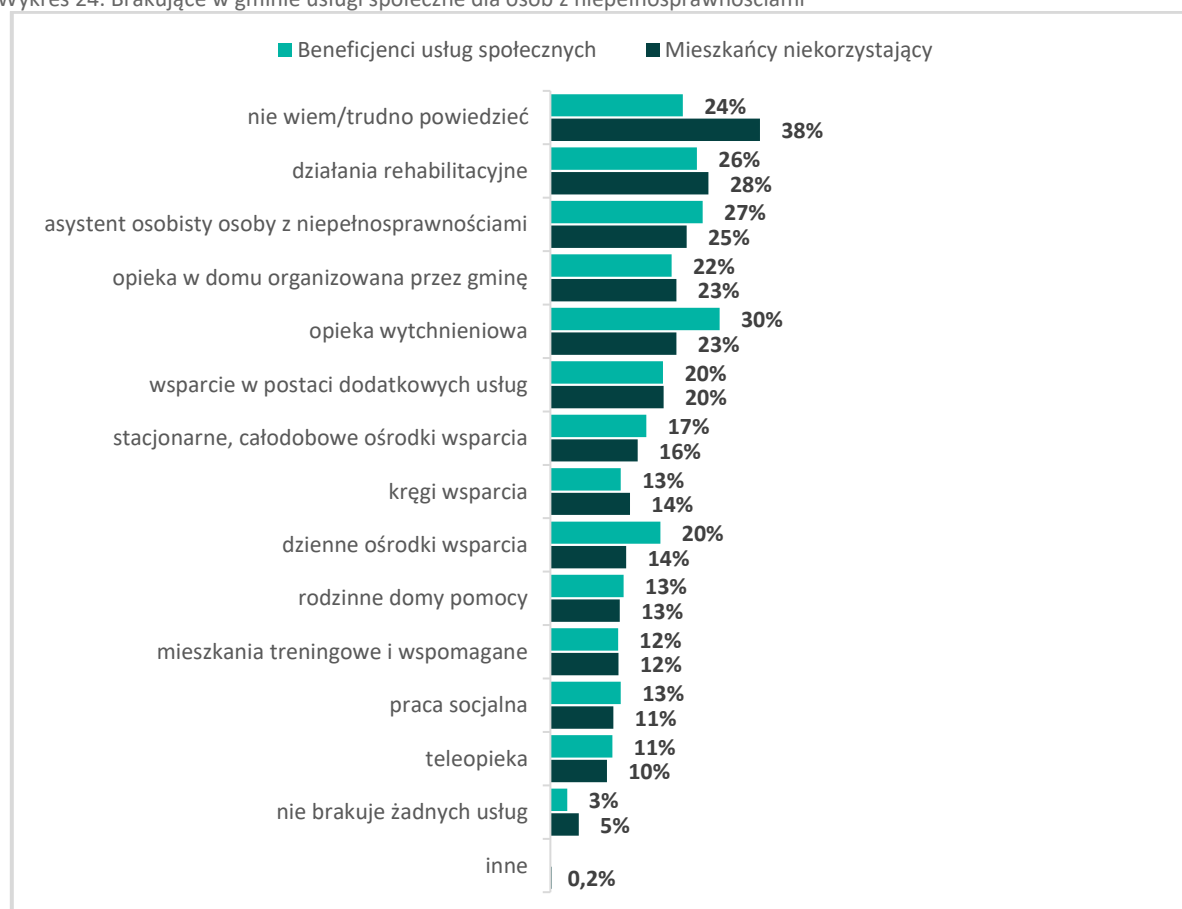
Wykres 23. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby z niepełnosprawnościami, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich wskazywały na: samodzielne radzenie sobie (56% ankietowanych), trudności w uzyskaniu takich usług, w tym biurokracja i długi czas oczekiwania na decyzje (52% ankietowanych) oraz brak informacji, że są takie usługi w gminie (44% ankietowanych).

Wykres 24. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

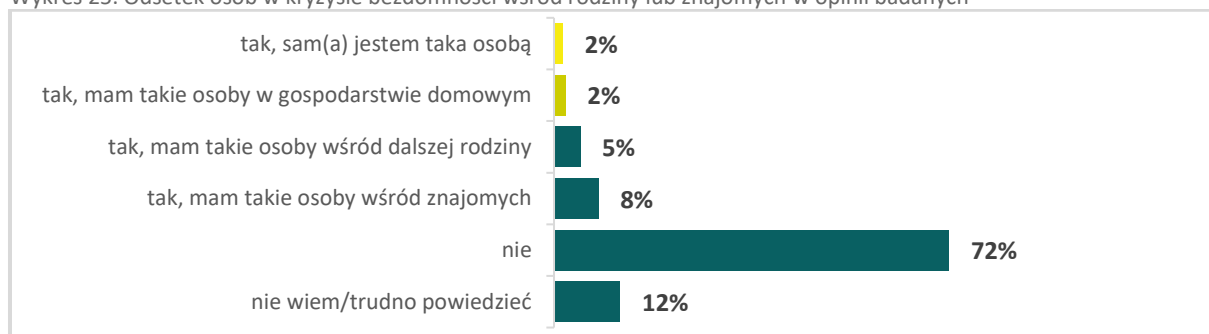
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gmin powiatu żyrardowskiego najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- działania rehabilitacyjne
- pomoc profesjonalisty w postaci asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnościami
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

3. Usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób w kryzysie bezdomności.

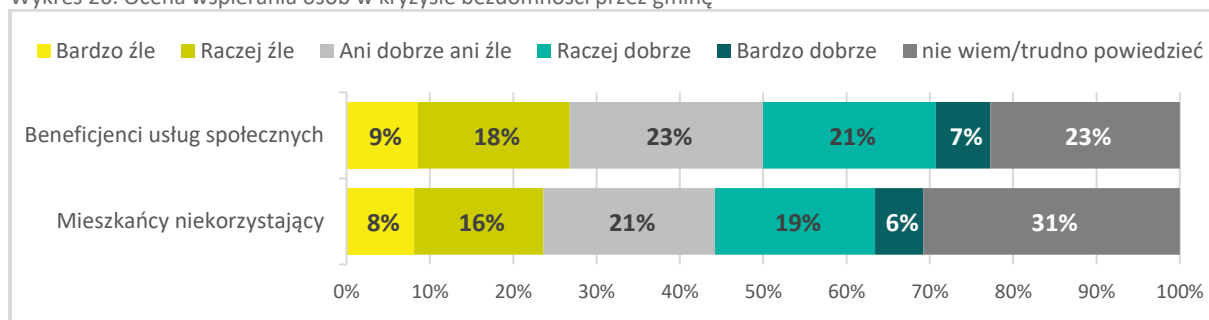
Wykres 25. Odsetek osób w kryzysie bezdomności wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gmin powiatu Żyrardowskiego niespełna 2% spośród nich stanowiły osoby w kryzysie bezdomności. Dodatkowo 2% badanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym, 5% ankietowanych ma takie osoby wśród dalszej rodziny, natomiast 8% wskazało na takie osoby wśród znajomych.

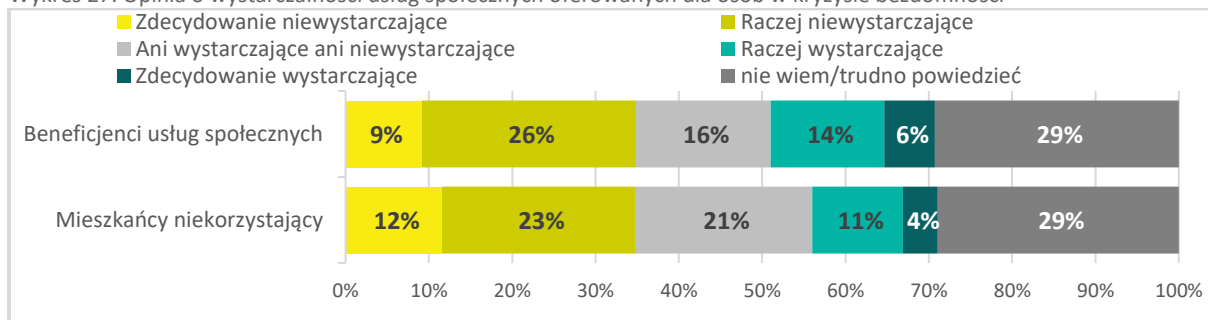
Wykres 26. Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminę

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu żyrardowskiego dobrze wspierają osoby w kryzysie bezdomności (28% beneficjenci usług społecznych, 25% niekorzystający z nich).

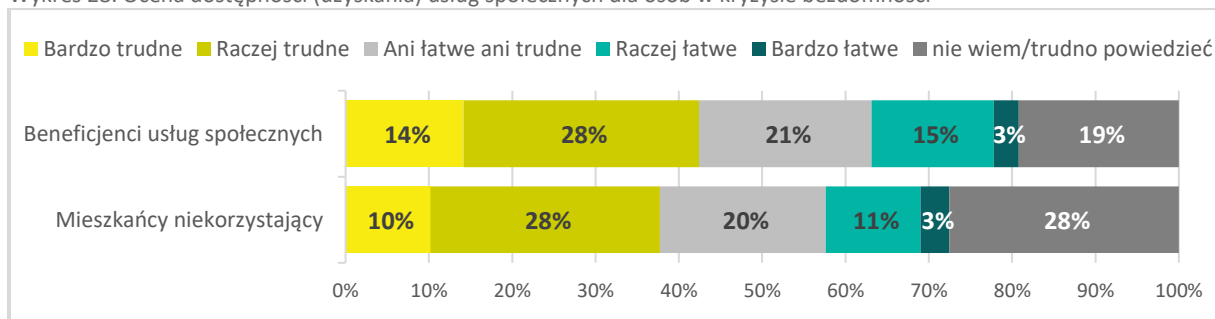
Wykres 27. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani wskazali także, że usługi oferowane osobom w kryzysie bezdomności przez gmin powiatu żyrardowskiego są niewystarczające (po 35% beneficjenci usług społecznych oraz niekorzystający z nich).

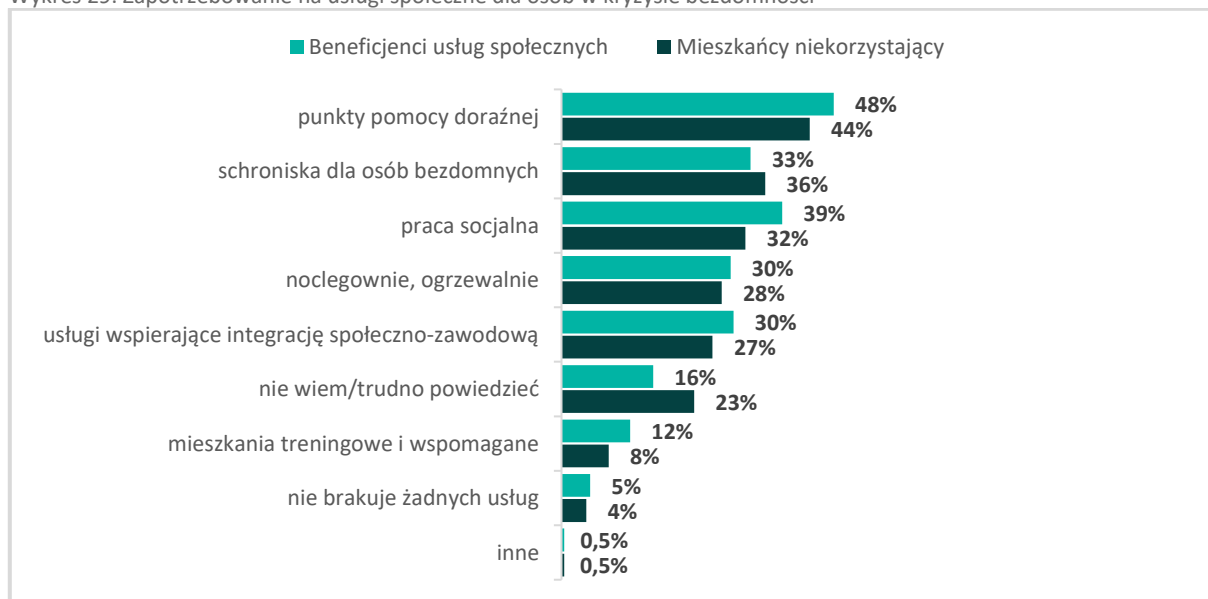
Wykres 28. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności na terenie gmin powiatu żyrardowskiego jest trudne (42% beneficjenci usług społecznych, 38% niekorzystający z nich).

Wykres 29. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności

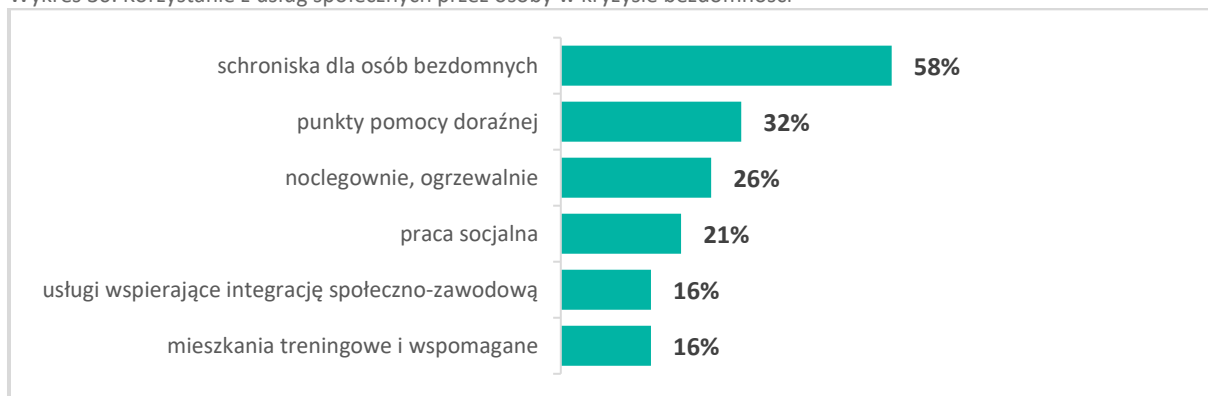

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gmin powiatu żyrardowskiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności to:

- punkty pomocy doraźnej
- schroniska dla osób bezdomnych
- praca socjalna.

Wykres 30. Korzystanie z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności

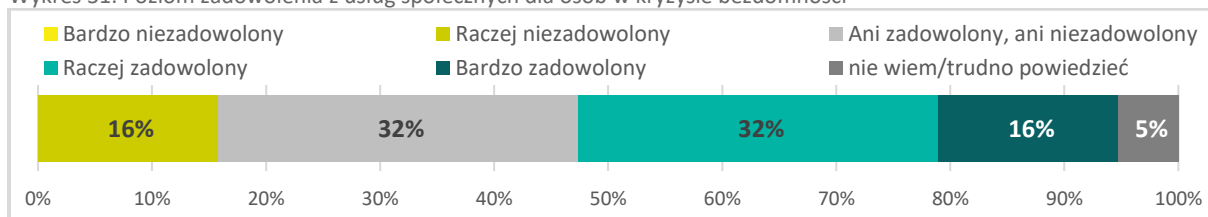

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie bezdomności z terenu gmin powiatu żyrardowskiego w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- schronisk dla osób bezdomnych
- punktów pomocy doraźnej
- noclegowni, ogrzewalni
- pracy socjalnej.

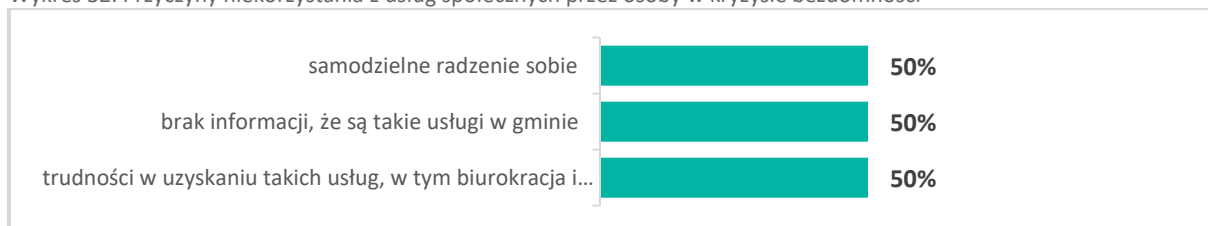
Wykres 31. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby w kryzysie bezdomności korzystające z usług społecznych wyrazili opinię, że są z nich zadowolone.

Wykres 32. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby w kryzysie bezdomności, które nie skorzystały z usług społecznych dla nich przeznaczonych jako przyczynę głównie wskazywały, na samodzielne radzenie sobie, brak informacji, że są takie usługi w gminie oraz trudności w uzyskaniu takich usług, w tym biurokracja i długi czas oczekiwania na decyzje (po 50% ankietowanych).

Wykres 33. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

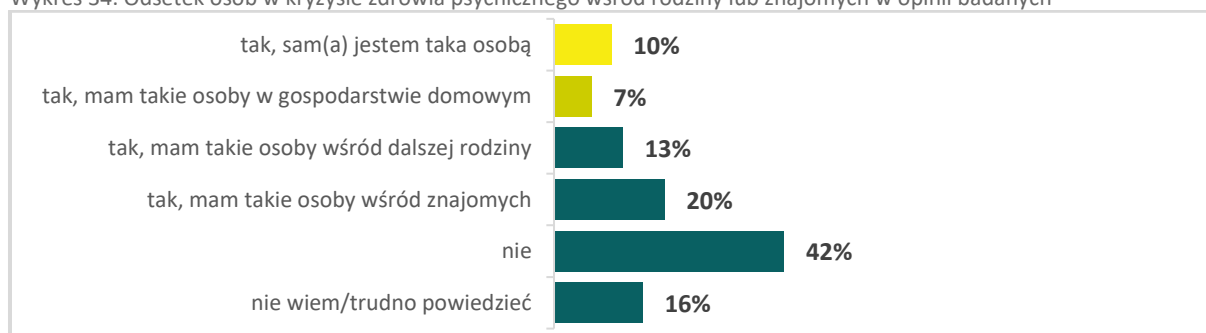
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gmin powiatu żyrardowskiego najbardziej brakuje następujących usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności:

- noclegownie; ogrzewalnie
- punkty pomocy doraźnej
- schroniska dla osób bezdomnych
- usługi wspierające integrację społeczno-zawodową.

4. Usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu żyrardowskiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.

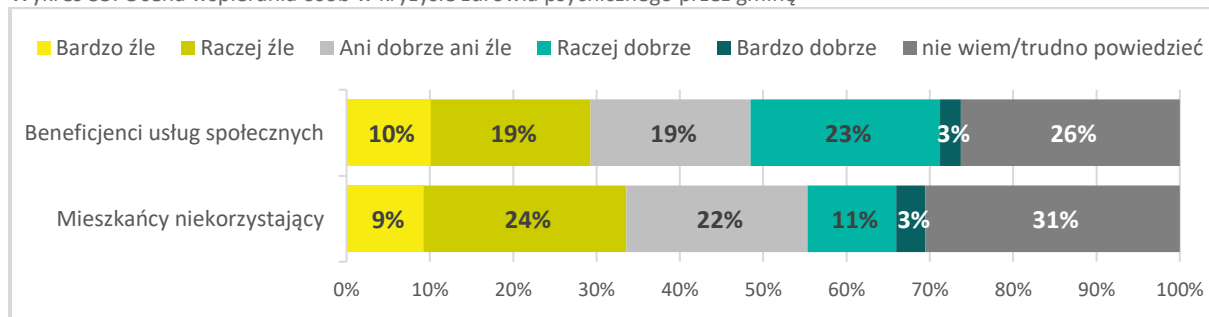
Wykres 34. Odsetek osób w kryzysie zdrowia psychicznego wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców 10% stanowiły osoby w kryzysie zdrowia psychicznego. Dodatkowo 7% ankietowanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym, 13% uczestników badania przyznało, że ma takie osoby wśród dalszej rodziny, a 20% wśród znajomych.

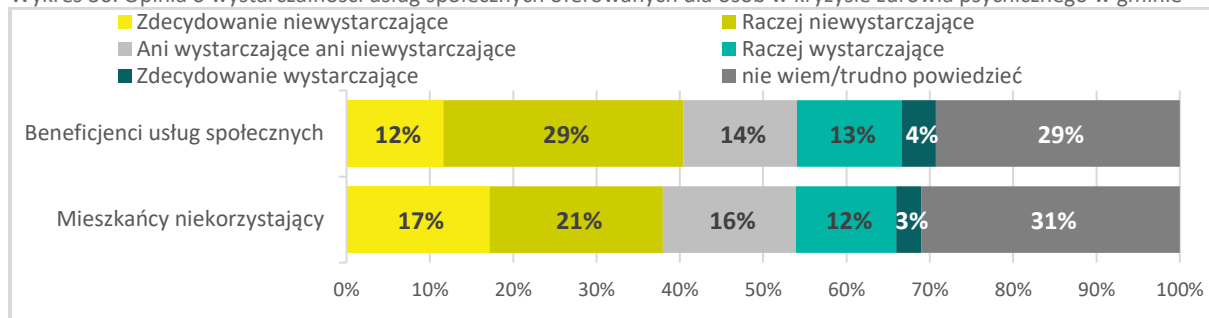
Wykres 35. Ocena wspierania osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu żyrardowskiego źle wspierają osoby w kryzysie zdrowia psychicznego (29% beneficjenci usług społecznych, 33% niekorzystający z nich).

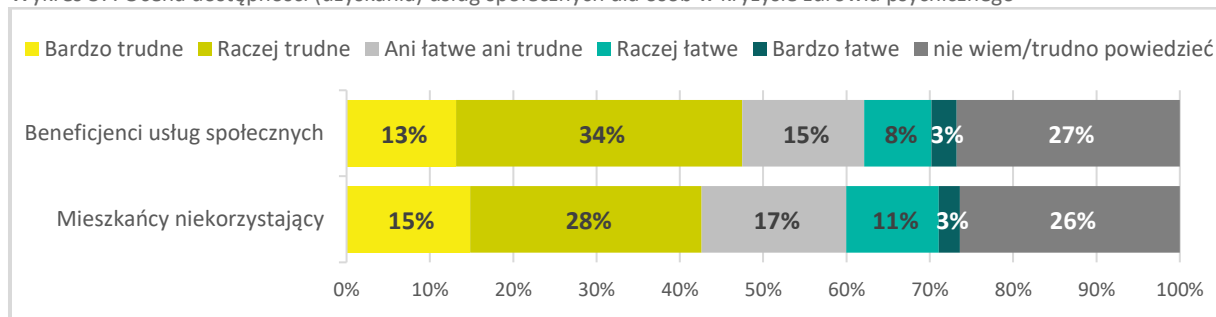
Wykres 36. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Uczestniczący w badaniu mieszkańcy stwierdzili, że usługi oferowane osobom w kryzysie zdrowia psychicznego przez gmin powiatu żyrardowskiego są niewystarczające (41% beneficjenci usług społecznych, 38% niekorzystający z nich).

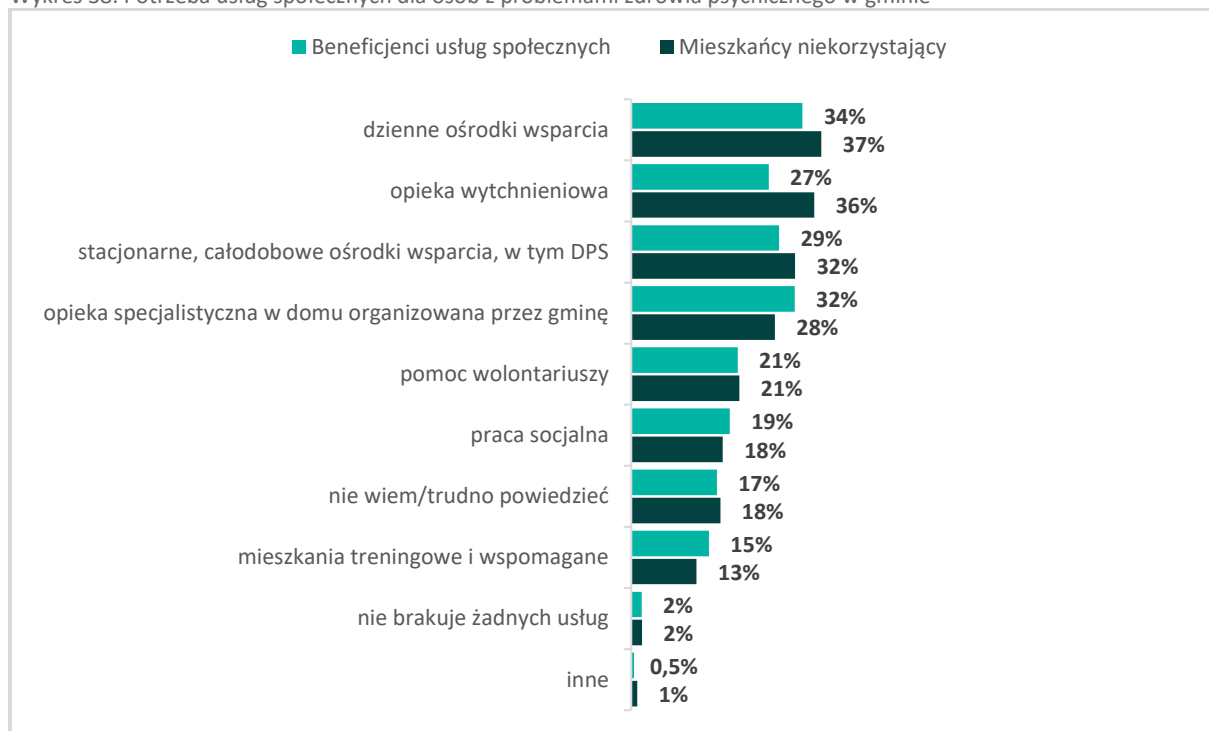
Wykres 37. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego na terenie gmin powiatu żyrardowskiego jest trudne (47% beneficjenci usług społecznych, 43% niekorzystający z nich).

Wykres 38. Potrzeba usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego w gminie

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gmin powiatu żyrardowskiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- **dzielne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi**
- **wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)**
- **stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia**
- **specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę.**

Wykres 39. Korzystanie z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego

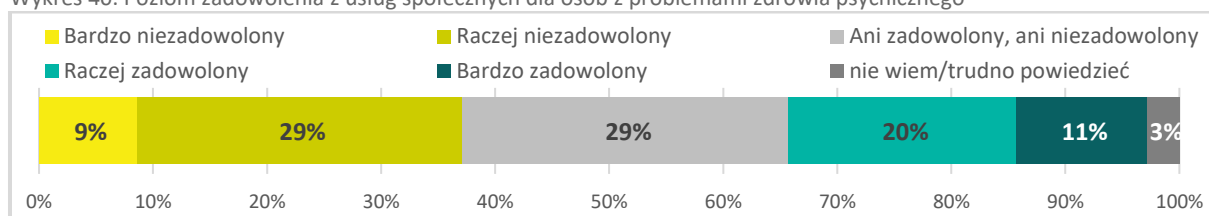

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie zdrowia psychicznego z terenu gmin powiatu żyrardowskiego w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- dziennych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służących ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- stacjonarnych, całodobowych ośrodków wsparcia.

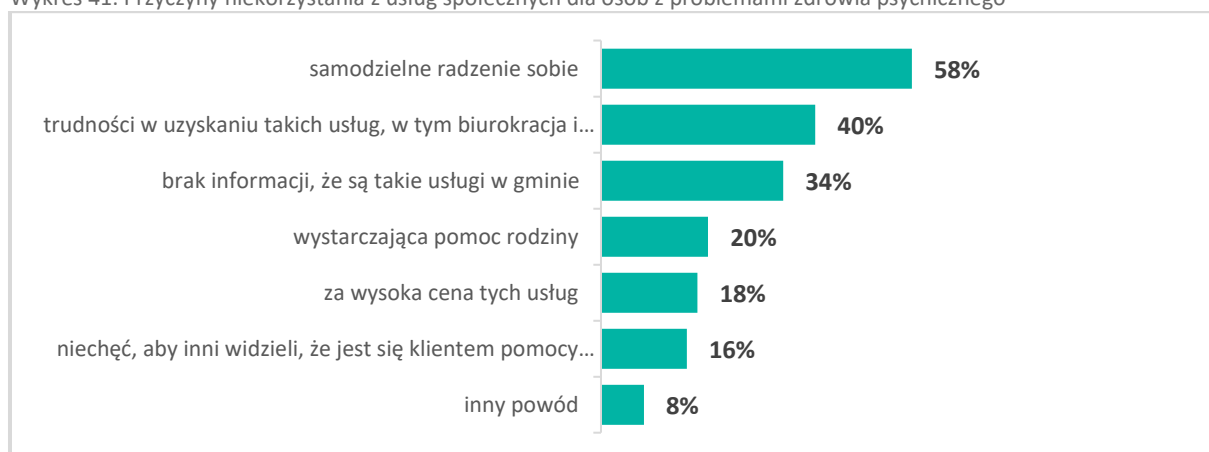
Wykres 40. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród ankietowanych z terenu gmin powiatu żyrardowskiego korzystających z usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego większość wyraziło swoje niezadowolenie z poziomu ich świadczenia (38% zadowolonych do 31% niezadowolonych).

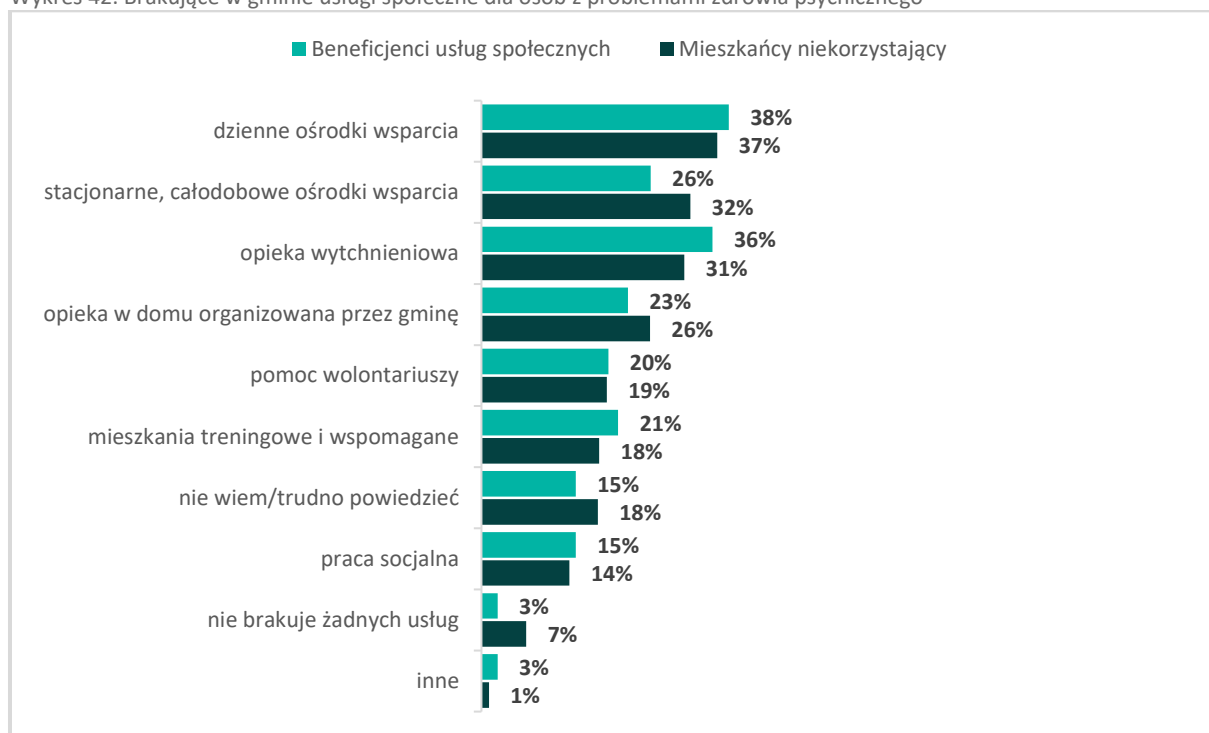
Wykres 41. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby z problemami zdrowia psychicznego, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich głównie wskazywały na: samodzielne radzenie sobie (58% ankietowanych), trudności w uzyskaniu takich usług, w tym biurokracja i długi czas oczekiwania na decyzje (40% ankietowanych) oraz brak informacji, że są takie usługi w gminie (34% ankietowanych).

Wykres 42. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z problemami zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

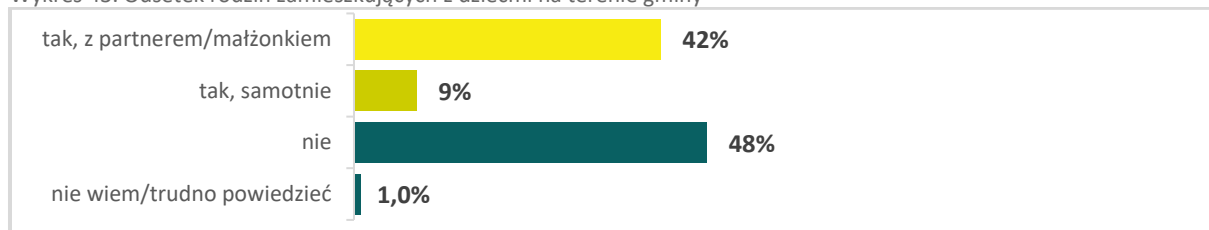
Zdaniem beneficjentów i pozostałych mieszkańców gmin powiatu żyrardowskiego najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

5. Usługi społeczne dla rodzin z dziećmi

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu żyrardowskiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla rodzin z dziećmi.

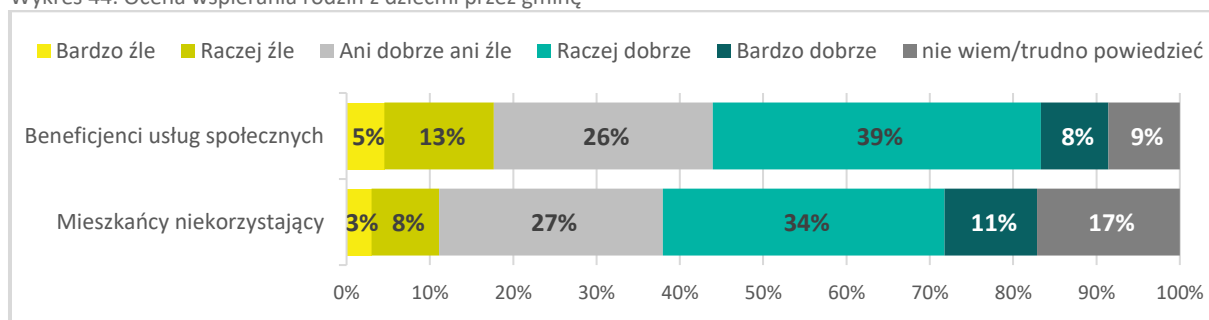
Wykres 43. Odsetek rodzin zamieszkujących z dziećmi na terenie gminy

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców powiatu 42% ankietowanych stanowiły rodziny z dziećmi. Dodatkowo 9% uczestników badania przyznało, że mieszka samotnie z dziećmi, natomiast 48% nie posiada dzieci.

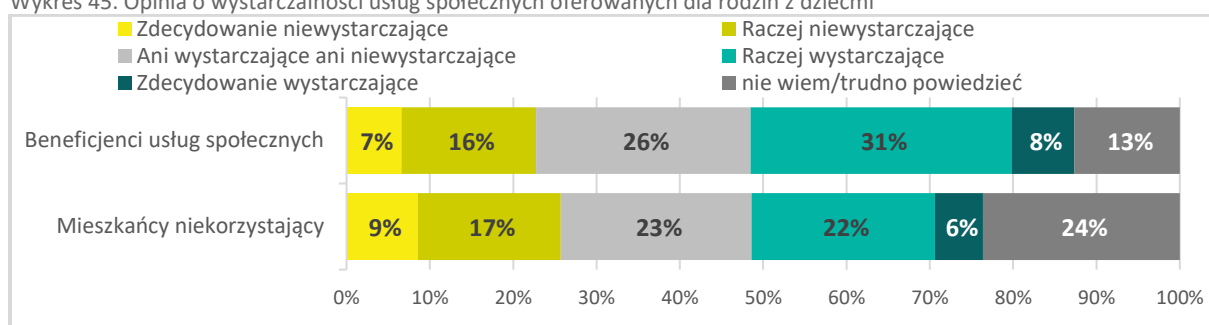
Wykres 44. Ocena wspierania rodzin z dziećmi przez gminę

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu żyrardowskiego dobrze wspierają rodziny z dziećmi (47% beneficjenci usług społecznych, 45% niekorzystający z nich).

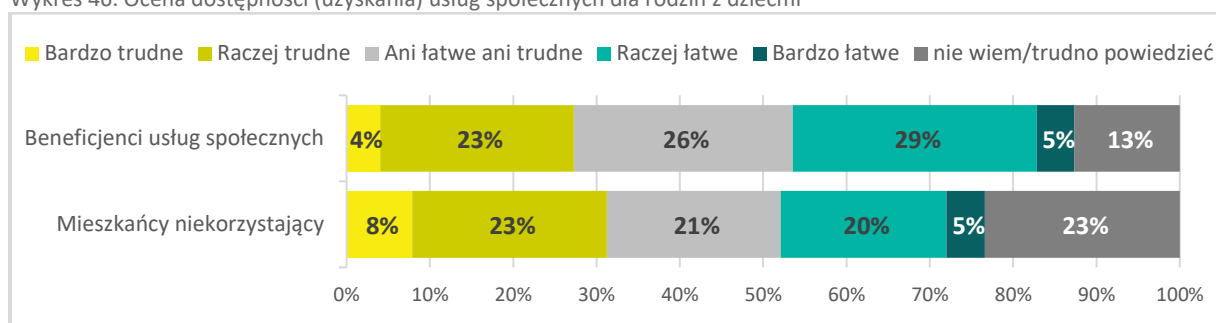
Wykres 45. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestników procesu badawczego przeważa opinia o tym, że usługi oferowane rodzinom z dziećmi przez gminy powiatu żyrardowskiego są wystarczające (39% beneficjenci usług społecznych, 28% niekorzystający z nich).

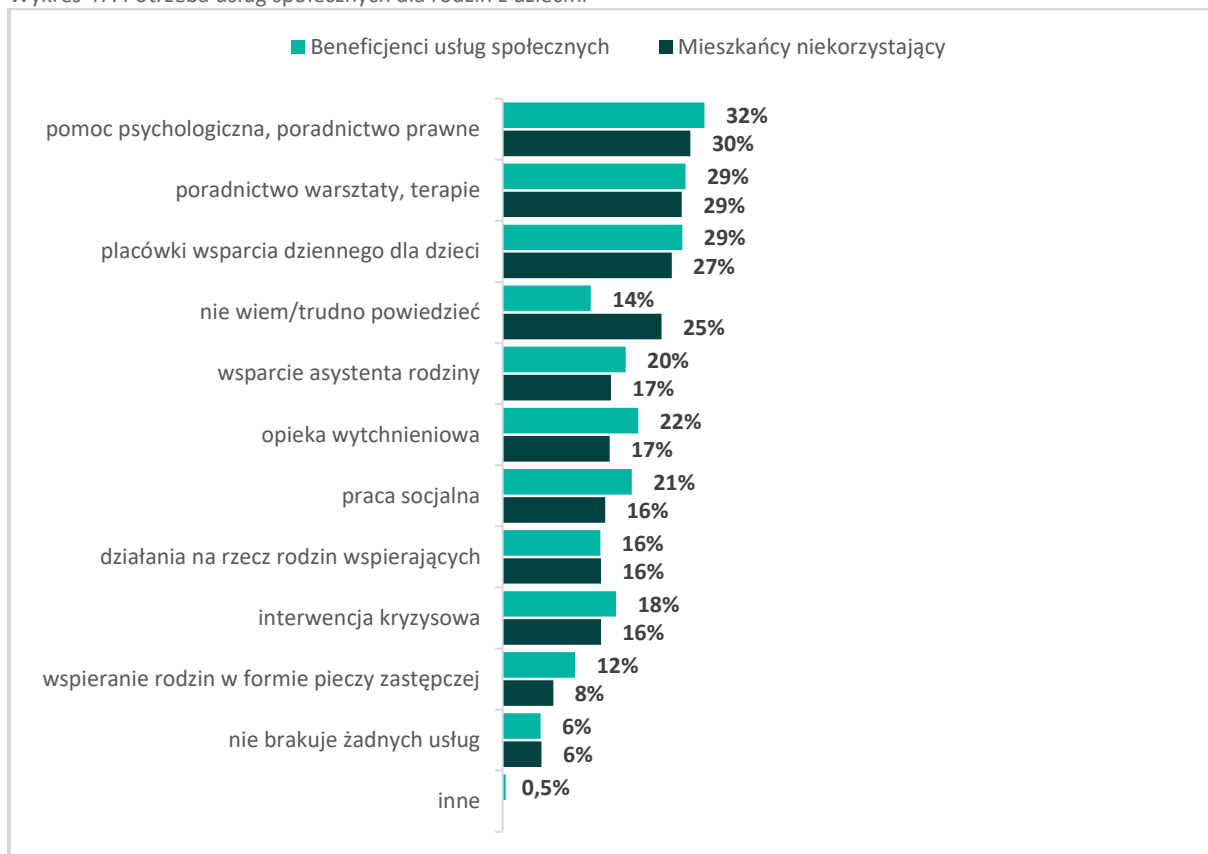
Wykres 46. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia o stopniu trudności w uzyskaniu usług społecznych dla rodzin z dziećmi na terenie gmin powiatu Żyrardowskiego jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że uzyskanie ww. usług jest łatwe (34% ankietowanych) niż jest trudne (27% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia usług społecznych mają odwrotne zdanie (25% ankietowanych uznało, że jest łatwe, 31% badanych, że jest trudne).

Wykres 47. Potrzeba usług społecznych dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gmin powiatu żyrardowskiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- poradnictwo, warsztaty, terapie
- placówki wsparcia dziennego dla dzieci.

Wykres 48. Korzystanie z usług społecznych przez rodziny z dziećmi

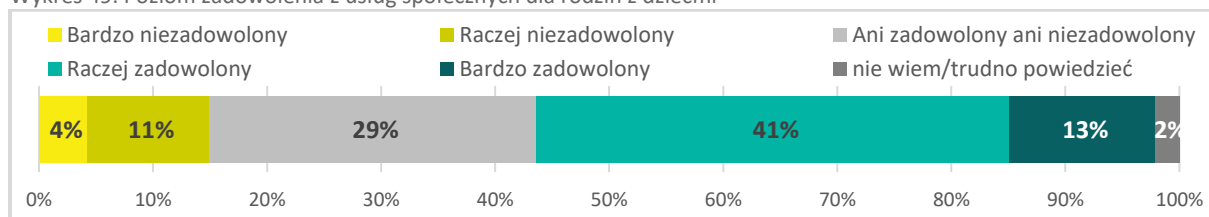

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej rodziny z dziećmi z terenu gmin powiatu żyrdowskiego w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- placówek wsparcia dziennego dla dzieci
- poradnictwa, warsztatów, terapii
- pomocy psychologicznej, poradnictwa prawnego
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służących ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej).

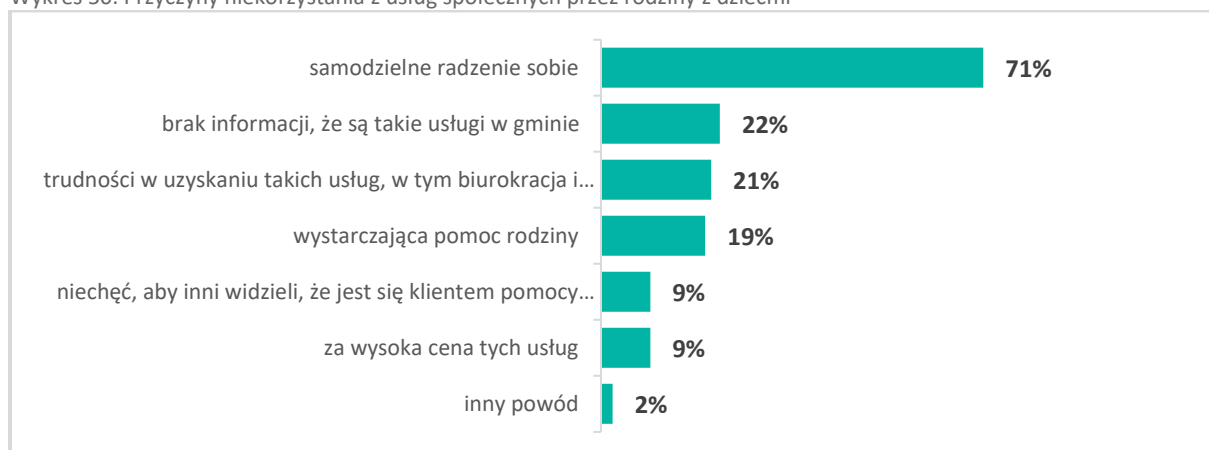
Wykres 49. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród ankietowanych z terenu gmin powiatu żyrdowskiego korzystających z usług społecznych dla rodzin z dziećmi większość wyraziło swoje zadowolenie z poziomu ich świadczenia (54% zadowolonych do 15% niezadowolonych).

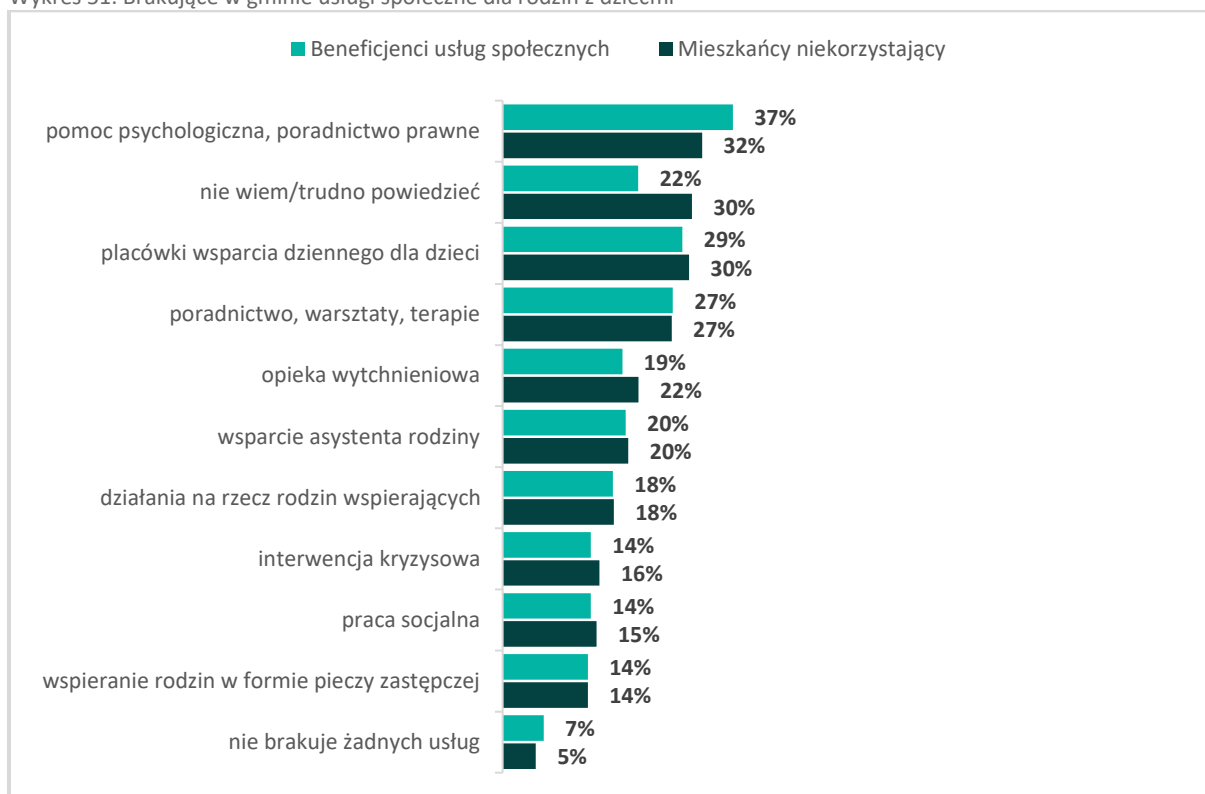
Wykres 50. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez rodziny z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Rodziny z dziećmi, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich głównie wskazywały na: samodzielne radzenie sobie (71% ankietowanych), brak informacji, że są takie usługi w gminie (22% badanych) oraz trudności w uzyskaniu takich usług, w tym biurokracja i długi czas oczekiwania na decyzje (21% ankietowanych).

Wykres 51. Brakujące w gminie usługi społeczne dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

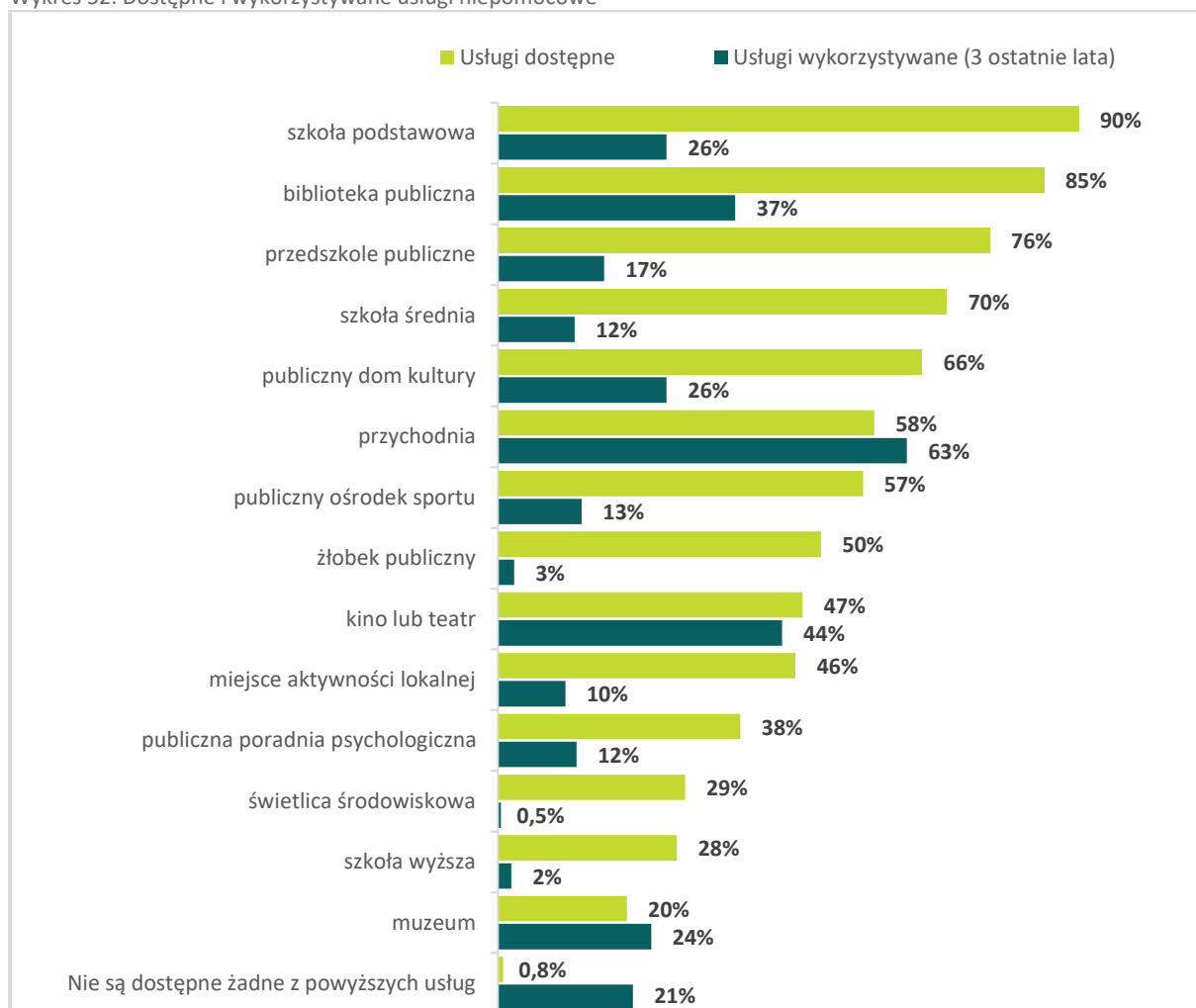
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gmin powiatu żyrardowskiego najbardziej brakujące usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- placówki wsparcia dziennego dla dzieci
- poradnictwo, warsztaty, terapie.

6. Usługi niepomocowe dostępne w gminie

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu żyrardowskiego o realizowanych na jej terenie usługach niepomocowych.

Wykres 52. Dostępne i wykorzystywane usługi niepomocowe

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem mieszkańców gmin powiatu żyrardowskiego na jej terenie są dostępne różne niepomocowe usługi społeczne. Najczęściej wskazywane to:

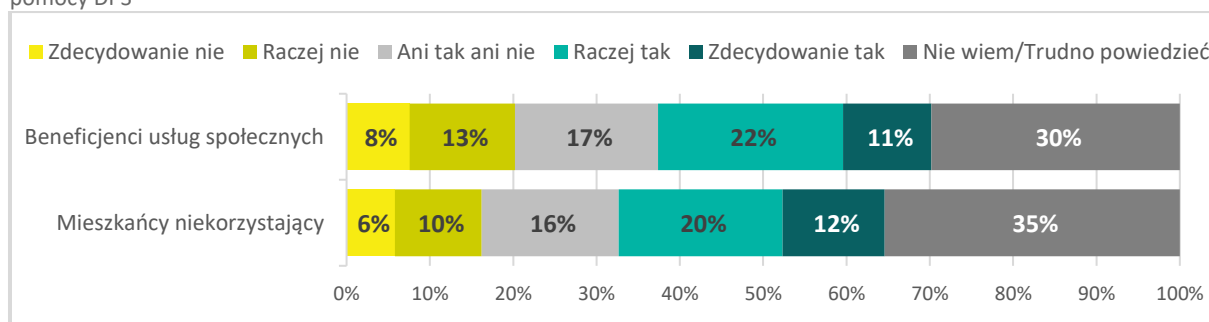
- szkoła podstawowa (90% ankietowanych)
- biblioteka publiczna (85% ankietowanych)
- przedszkole publiczne (76% ankietowanych)
- szkoła średnia (70% ankietowanych)
- publiczny dom kultury (66% ankietowanych)
- przychodnia (58% ankietowanych)
- publiczny ośrodek sportu (57% ankietowanych)
- żłobek publiczny (50% ankietowanych).

Natomiast najczęściej wykorzystywaną w ciągu ostatnich 3 lat usługą społeczną według respondentów jest przychodnia (63% badanych) oraz kino lub teatr (44% badanych).

7. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu żyrardowskiego o potrzebie zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych.

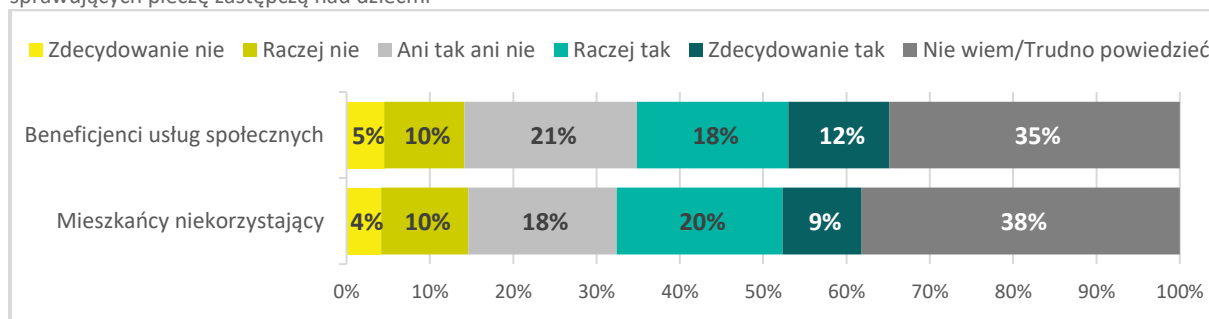
Wykres 53. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla osób, które potrzebują pomocy DPS

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gmin powiatu żyrardowskiego przeważała opinia, że usługi społeczne dla osób, które potrzebują wsparcia w postaci umieszczenia ich w domu pomocy społecznej wymagają większego zaangażowania się instytucji powiatowych (33% usług społecznych, 32% niekorzystający z nich).

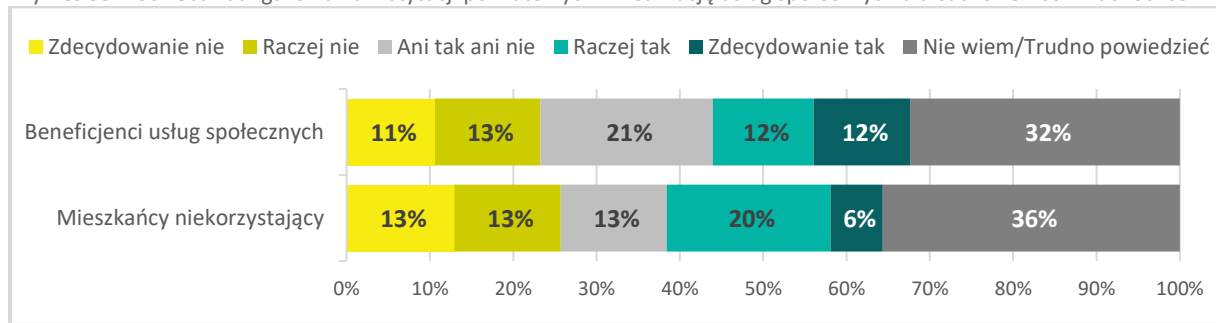
Wykres 54. Potrzeba zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gmin powiatu żyrardowskiego przeważała opinia, że usługi społeczne dla osób, które sprawują pieczę zastępczą nad dziećmi wymagają większego zaangażowania się instytucji powiatowych (30% beneficjenci usług społecznych, 29% niekorzystający z nich).

Wykres 55. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla cudzoziemców i uchodźców

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gmin powiatu żyrardowskiego w przypadku większego zaangażowania się instytucji powiatowych w usługi społeczne dla cudzoziemców i uchodźców opinie były zbieżne. Zarówno beneficjenci usług społecznych jak i mieszkańcy niekorzystający z nich nie przyznali jednoznacznie czy takie działania wymagają wzmocnienia (beneficjenci usług społecznych 24% nie wymagają zaangażowania, 24% wymagają zaangażowania, mieszkańcy niekorzystający z usług 26% nie wymagają zaangażowania i 26% wymagają zaangażowania).

ROZDZIAŁ III

DIAGNOZA USŁUG SPOŁECZNYCH – WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO INSTYTUCJI ŚWIADCZĄCYCH USŁUGI SPOŁECZNE W POWIECIE ŻYRARDOWSKIM

I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej

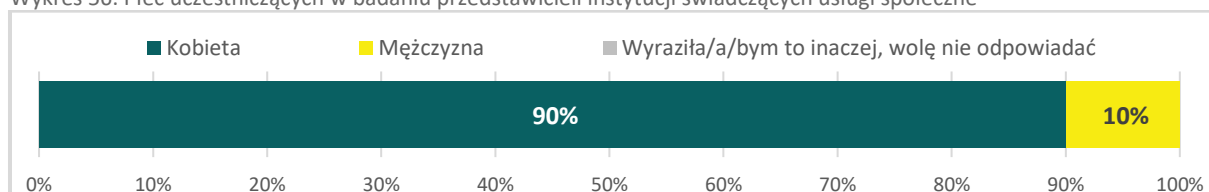
1. Metodologia badania

W ramach niniejszej diagnozy zostało również przeprowadzone przez firmy IBC oraz CBM Indicator we współpracy z MCPS badanie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w zakresie podejścia instytucji do rozwoju świadczonych usług społecznych w województwie mazowieckim. Badanie miało charakter ilościowy i zostało przeprowadzone w październiku i listopadzie 2024 roku za pomocą kwestionariusza ankietowego skierowanego do przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne i zdrowotne. w badaniu zostało zastosowane podejście mieszane (mixed mode) obejmujące trzy techniki zbierania danych: CAWI (ankieta online), CATI (wywiady telefoniczne) oraz CAPI (wywiady bezpośrednie). w **powiecie żyrardowskim przeprowadzono 10 wywiadów z przedstawicielami** (część pytań ze względu na ich tematykę została zadana mniejszej, dedykowanej grupie przedstawicieli instytucji). Liczebność jest zbyt mała do wykonania analiz ilościowych ($n < 30$), dlatego dane mają charakter jakościowy.

2. Charakterystyka grupy badawczej

Poniżej prezentujemy charakterystykę grupy badawczej w zakresie następujących zmiennych: płci, wieku, stanowiska, stażu pracy, podmiotu prowadzącego, nazwy instytucji. Grupa ta uczestniczyła w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne i zdrowotne w zakresie podejścia instytucji do rozwoju świadczonych usług społecznych w gminach powiatu żyrardowskiego.

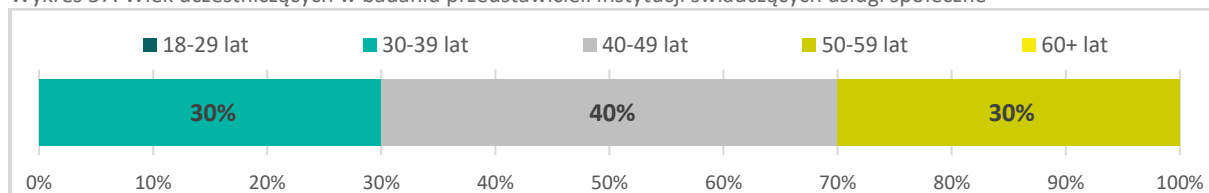
Wykres 56. Płeć uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przedmiotowym badaniu dominującą grupą respondentów pod kątem płci były kobiety (stanowiły 90% badanych).

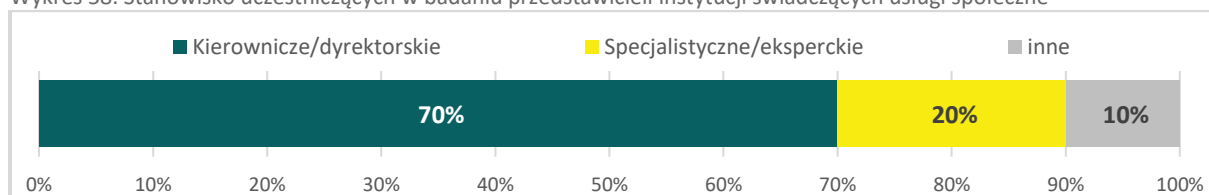
Wykres 57. Wiek uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku wieku respondentów reprezentowali oni tylko trzy grupy wiekowe, wśród których dominował przedział od 40 do 49 lat (40% ankietowanych).

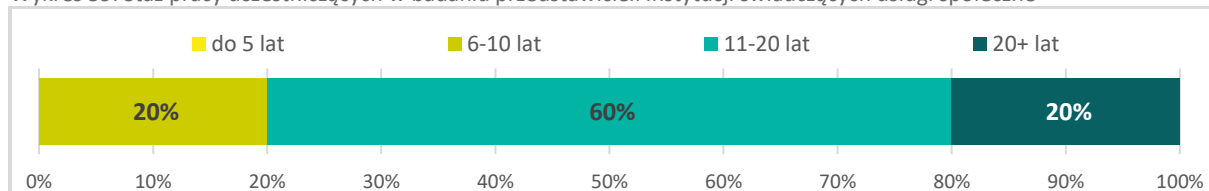
Wykres 58. Stanowisko uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku stanowiska respondentów reprezentowali oni dwie grupy zawodowe, wśród których dominującą byli kierownicy/dyrektorzy (70% badanych) oraz specjaliści/ekspertki (20% ankietowanych).

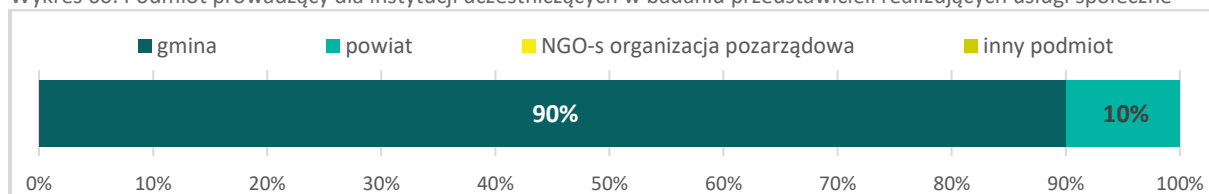
Wykres 59. Staż pracy uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku stażu pracy respondentów reprezentowali oni trzy grupy doświadczenia, wśród których dominującą była ta w przedziale 11-20 lat (60% ankietowanych).

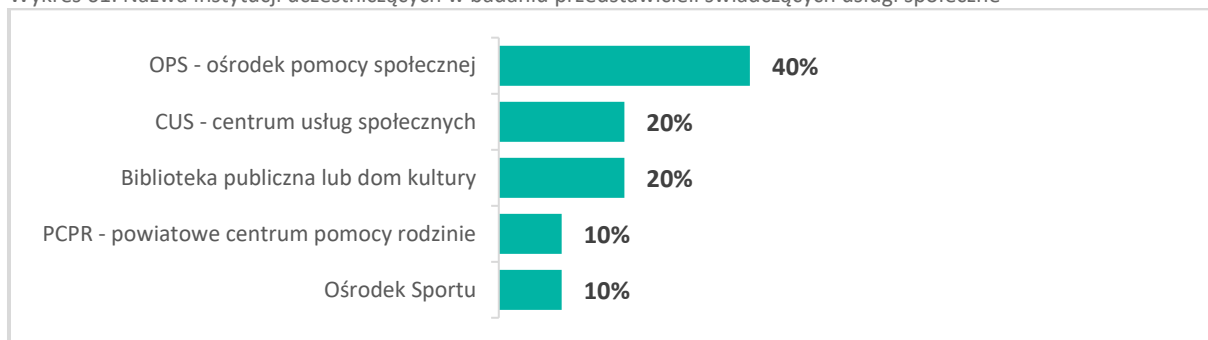
Wykres 60. Podmiot prowadzący dla instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli realizujących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku podmiotu prowadzącego dla instytucji uczestniczących w badaniu zostały zidentyfikowane tylko dwa podmioty: gmina i powiat.

Wykres 61. Nazwa instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne

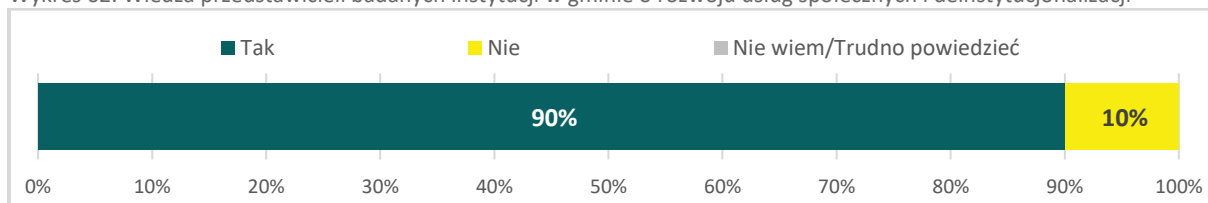
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku nazwy instytucji uczestniczących w badaniu zostało zidentyfikowanych pięć podmiotów: OPS – ośrodek pomocy społecznej, CUS – centrum usług społecznych, biblioteka publiczna lub dom kultury, PCPR – powiatowe centrum pomocy rodzinie oraz ośrodek sportu.

II. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne w zakresie ich podejścia do rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.

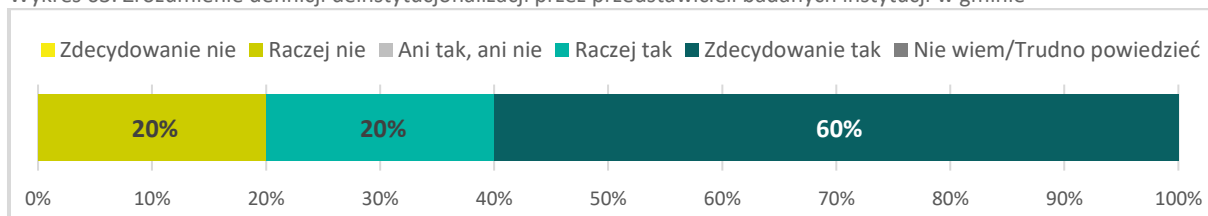
Wykres 62. Wiedza przedstawicieli badanych instytucji w gminie o rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Większość przedstawicieli (90% ankietowanych) badanych instytucji w gminie ma wiedzę o rozwoju środowiskowych usług społecznych określaną pojęciem deinstytucjonalizacji.

Wykres 63. Zrozumienie definicji deinstytucjonalizacji przez przedstawicieli badanych instytucji w gminie

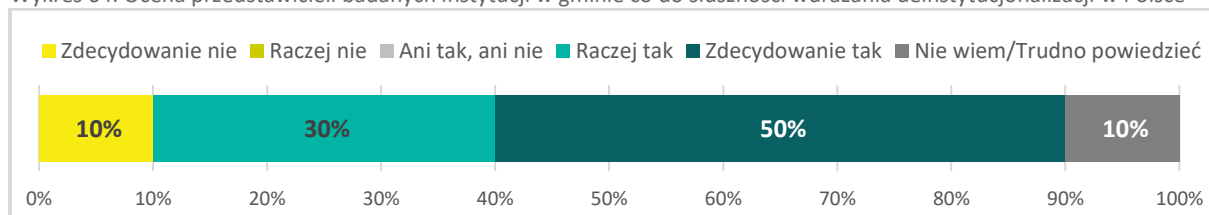

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Deinstytucjonalizacja praktyk pomocowych to proces przechodzenia od organizowania wsparcia opartego na rozwiązaniach zakładowych, w których kluczową rolę odgrywają placówki całodobowe długookresowego pobytu, do organizowania wsparcia w sposób środowiskowy, z wykorzystaniem infrastruktury usług społecznych i innych zasobów społeczności lokalnych

(M. Rymśza, 2022). Ta definicja jest zrozumiała dla zdecydowanej większości (60% ankietowanych) respondentów.

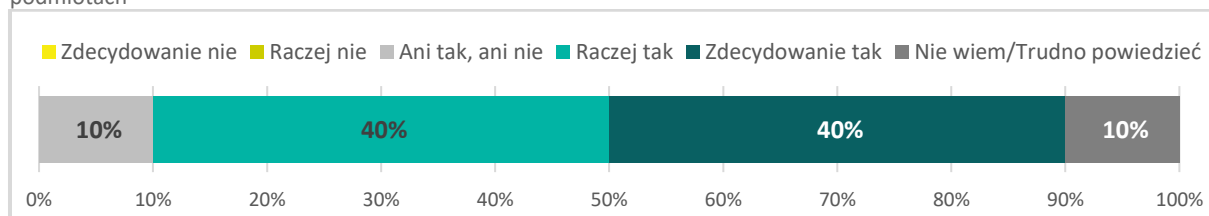
Wykres 64. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do słuszności wdrażania deinstytucjonalizacji w Polsce

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdecydowana większość (80% ankietowanych) badanych podziela zdanie, że rozwój środowiskowych usług społecznych, czyli deinstytucjonalizacja jest słusznym kierunkiem rozwoju polityki społecznej w Polsce.

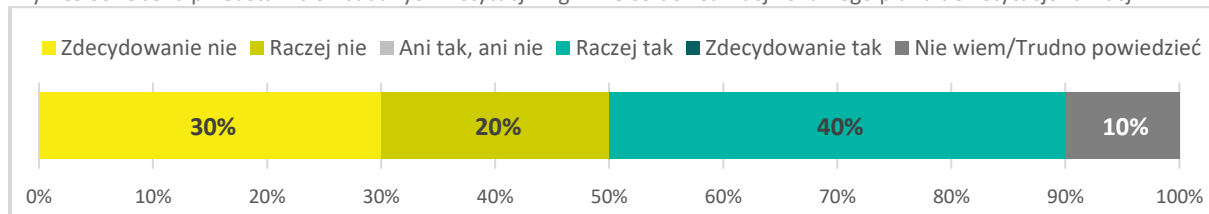
Wykres 65. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do potrzeby działań deinstytucjonalizacji w tych podmiotach

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przedstawiciele instytucji w większości (80% ankietowanych) przyznają, że ich podopieczni i personel wyrażali potrzebę rozwoju środowiskowych usług społecznych w tych podmiotach.

Wykres 66. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do realizacji lokalnego planu deinstytucjonalizacji

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W 40% instytucji zlokalizowanych w powiecie jest realizowany lokalny plan deinstytucjonalizacji usług społecznych.

III. Analiza usług społecznych prowadzonych dla poszczególnych grup beneficjentów w badanych instytucjach, ich problemy w rozwoju i gotowości do świadczenia usług społecznych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne dla poszczególnych grup beneficjentów, a także problemy w rozwoju i gotowości podmiotów do rozwoju tych usług.

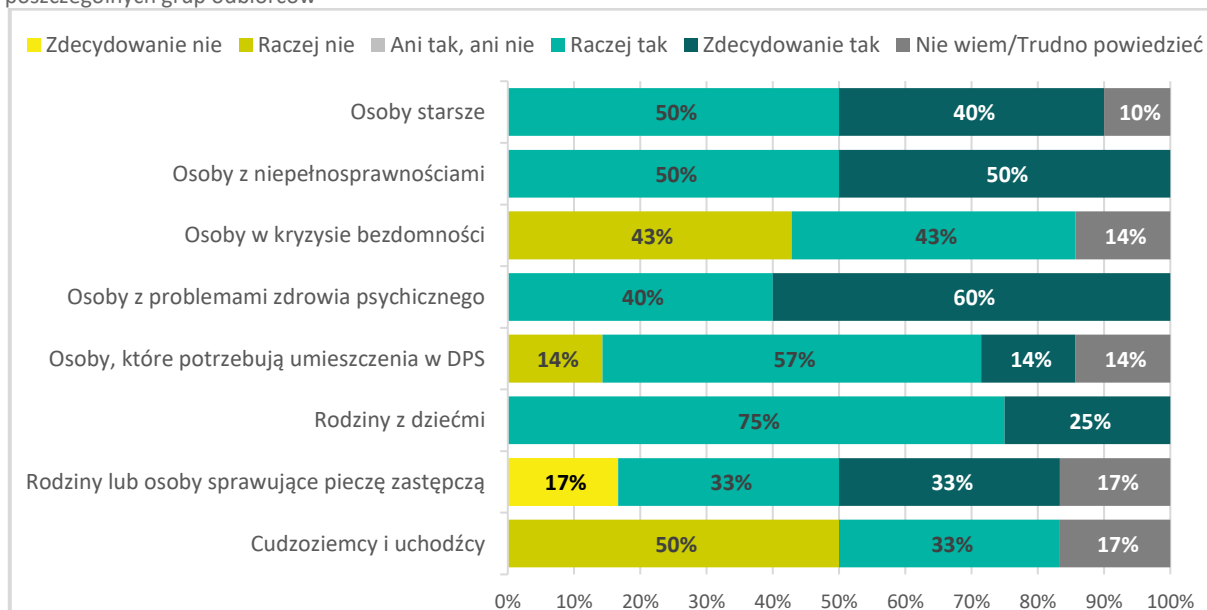
Wykres 67. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do rodzaju odbiorców usług społecznych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Badane instytucje świadczą usługi społeczne głównie dla następujących grup: osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, rodzin z dziećmi, osób w kryzysie bezdomności oraz osób, które potrzebują umieszczenia w DPS.

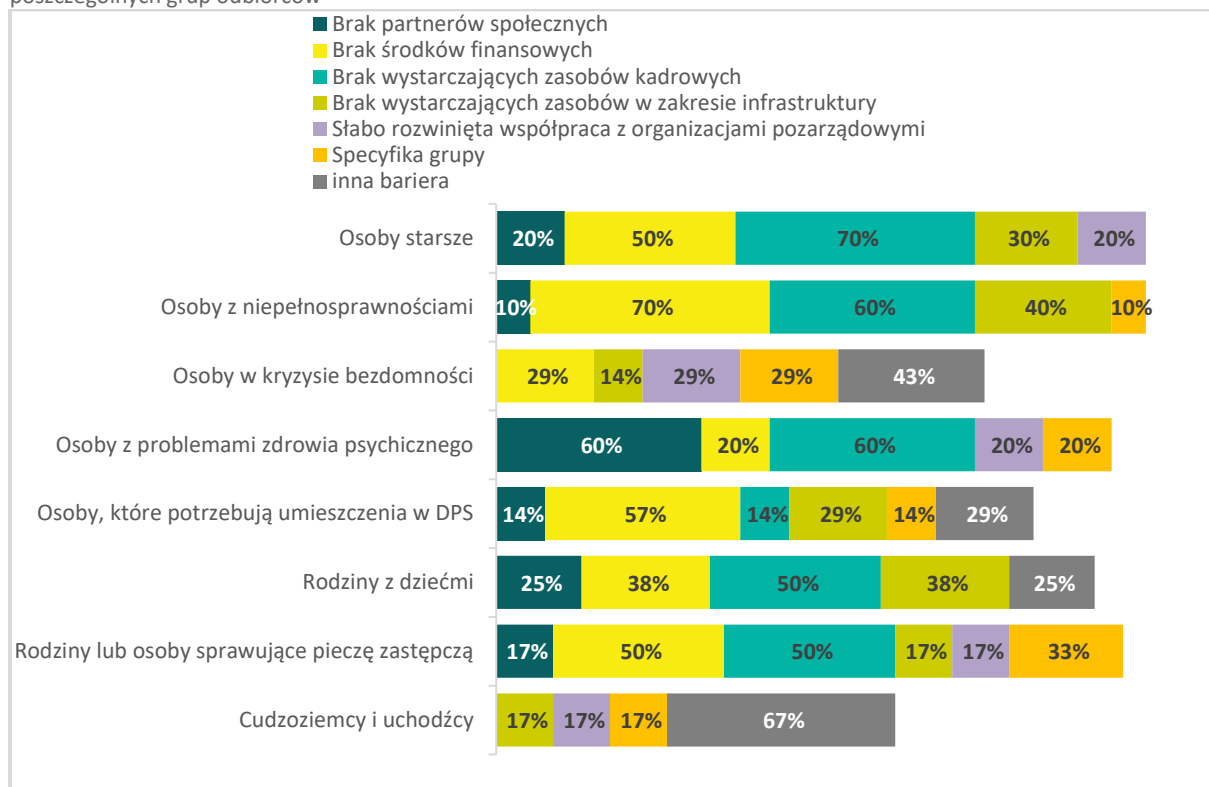
Wykres 68. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do pożądanego kierunku rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem pracowników badanych instytucji przede wszystkim pożądanym jest w nich rozwój usług społecznych dla następujących grup odbiorców: osób z niepełnosprawnościami, osób w kryzysie zdrowia psychicznego, rodzin z dziećmi oraz osób starszych (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

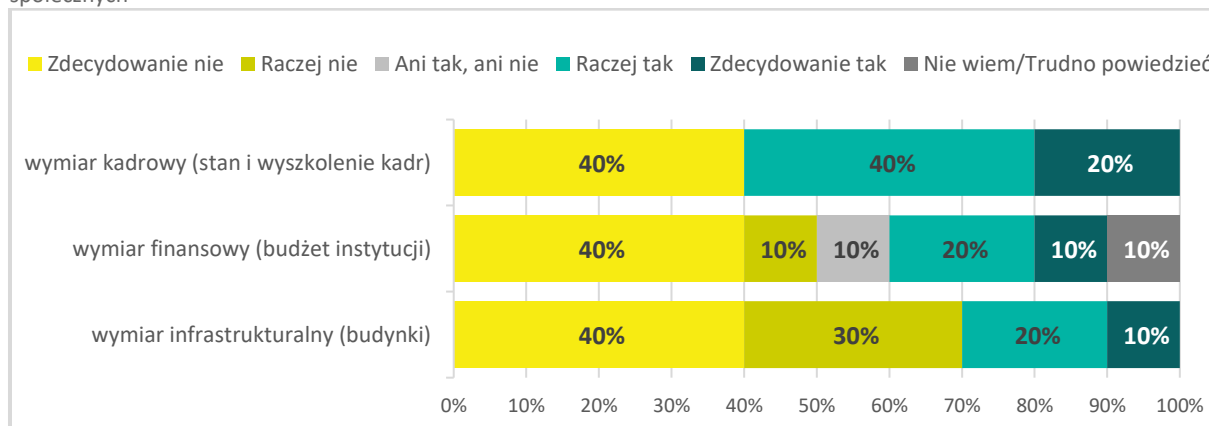
Wykres 69. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do barier w rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicaor na podstawie badania.

Główne bariery w rozwoju usług społecznych zgłaszane przez przedstawicieli badanych instytucji w stosunku do poszczególnych grup odbiorców w powiecie Żyrardowskim to: brak środków finansowych, brak wystarczających zasobów kadrowych oraz brak partnerów społecznych.

Wykres 70. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do gotowości tych podmiotów do rozwoju usług społecznych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

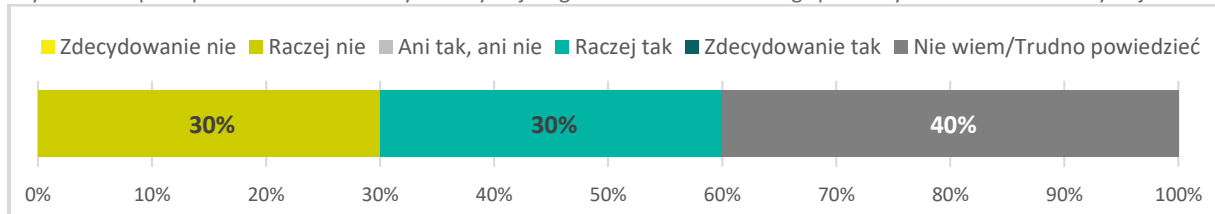
Instytucje zgłaszają umiarkowaną gotowość do rozwoju usług społecznych biorąc pod uwagę następujące wymiary:

- wymiar kadrowy (stan i wykształcenie kadr) – 60% gotowe do 40% niegotowe
- wymiar finansowy (budżet instytucji) – 30% gotowe do 50% niegotowe
- wymiar infrastrukturalny (budynki) – 30% gotowe do 70% niegotowe.

IV. Opinie przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.

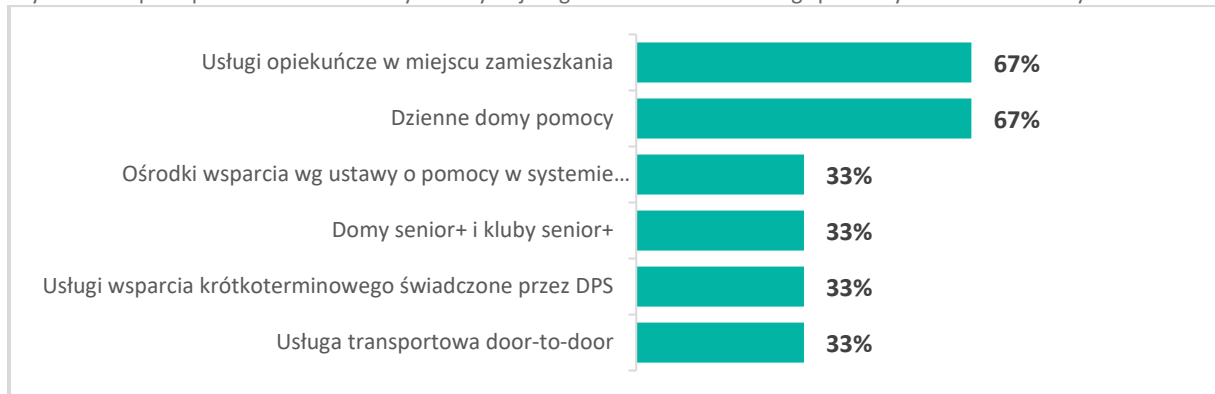
Wykres 71. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem jednej trzeciej (30% ankietowanych) przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje jeszcze jakichś usług, aby lepiej odpowiadać na potrzeby klientów.

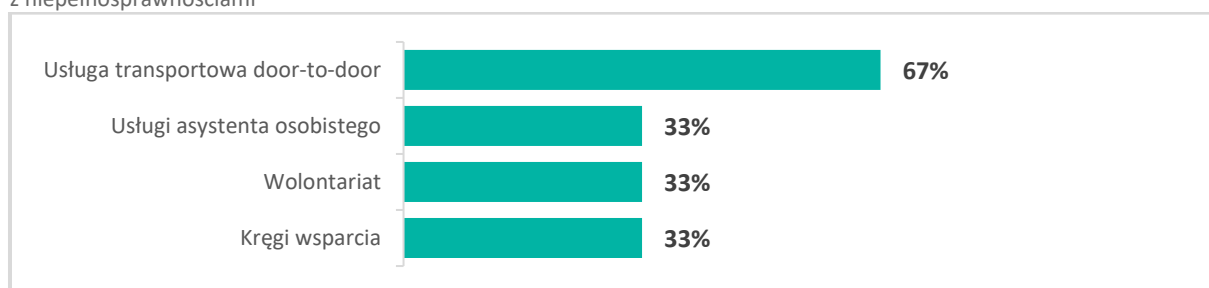
Wykres 72. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób starszych w postaci: usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania oraz dziennych domów pomocy.

Wykres 73. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami w postaci: usług transportowych door to door, usług asystenta osobistego, wolontariatu oraz kręgów wsparcia.

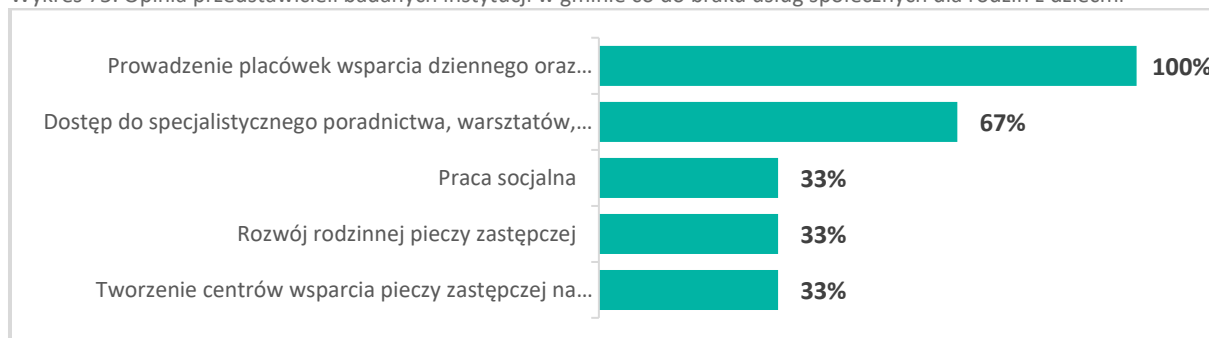
Wykres 74. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności w postaci: punktów pomocy doraźnej, schronisk dla osób bezdomnych, noclegowni oraz ogrzewalni.

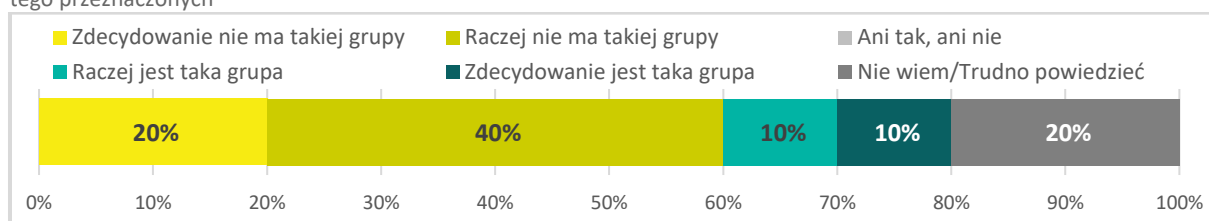
Wykres 75. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób rodzin z dziećmi w postaci: prowadzenia placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa, warsztatów, terapii

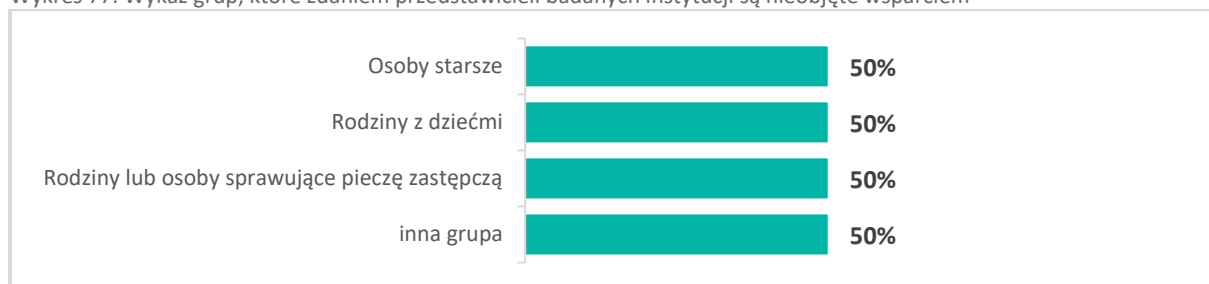
Wykres 76. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do grupy społecznej nie objętej wsparciem instytucji do tego przeznaczonych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pracownicy przebadanych instytucji w większości (60% ankietowanych) wskazują, że nie ma jakiejś grupy społecznej, która nie jest objęta wsparciem instytucji do tego przeznaczonych.

Wykres 77. Wykaz grup, które zdaniem przedstawicieli badanych instytucji są nieobjęte wsparciem

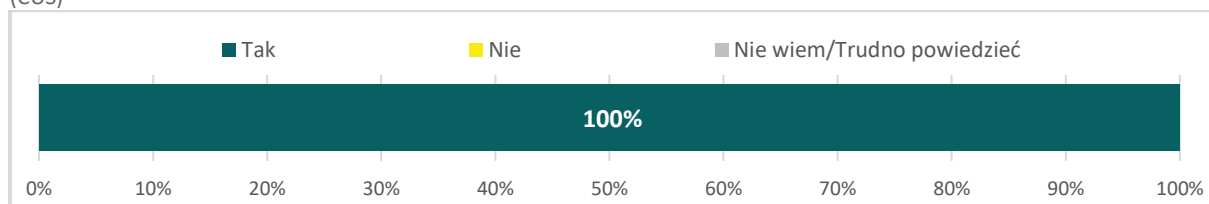
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Grupy społeczne nie objęte wsparciem instytucji gminy to: osoby starsze, rodziny z dziećmi oraz rodziny lub osoby sprawujące pieczę zastępczą.

V. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS)

Poniżej prezentujemy opinię przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS) na terenie gmin powiatu żyrardowskiego.

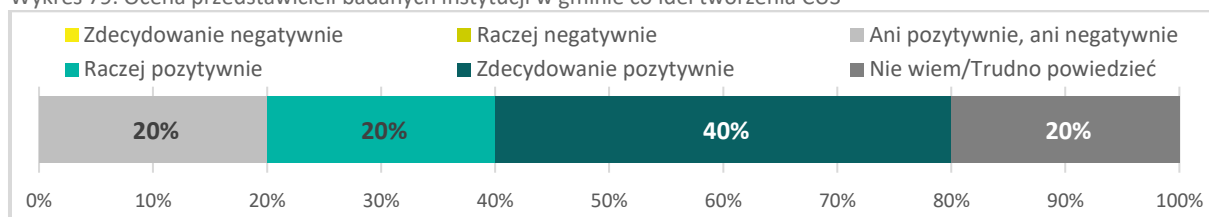
Wykres 78. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do znajomości idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS)

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wszystkie badane instytucje w powiecie żyrardowskim słyszały o idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS).

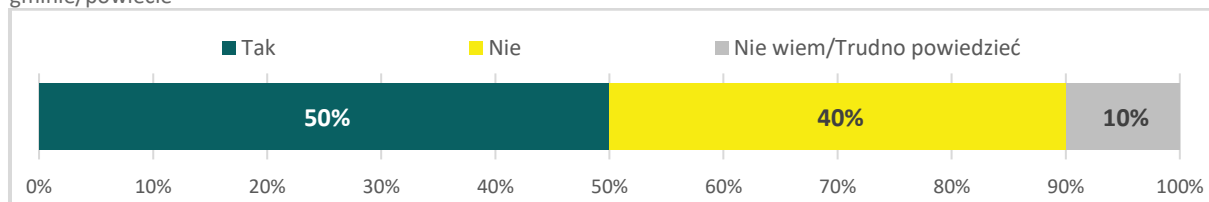
Wykres 79. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co idei tworzenia CUS

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Centrum Usług Społecznych to jednostka organizacyjna gminy utworzona dla jednej lub co najmniej dwóch gmin w celu zaspokajania potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie określonych usług społecznych oraz koordynacji tych usług, zgodnie z Art. 9. ustawy o realizowaniu usług społecznych przez Centrum Usług Społecznych. Przedstawiciele badanych instytucji pozytywnie (60% ankietowanych) oceniają ideę tworzenia Centrum Usług Społecznych.

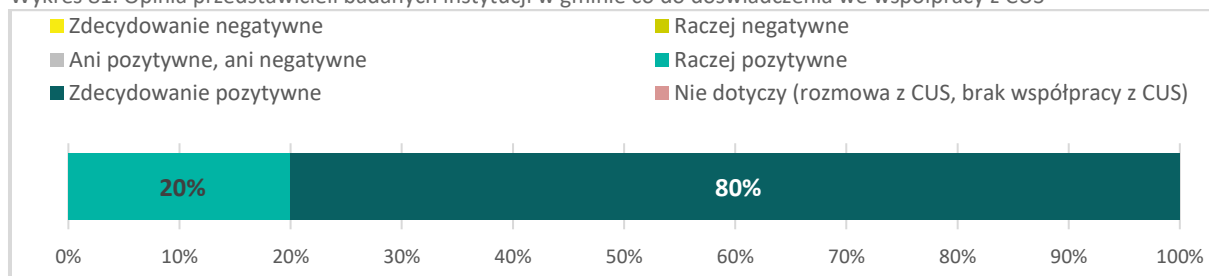
Wykres 80. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do wiedzy na temat funkcjonowania CUS w ich gminie/powiecie

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Połowa przedstawicieli badanych instytucji przyznała, że w ich gminie lub powiecie funkcjonuje CUS.

Wykres 81. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do doświadczenia we współpracy z CUS

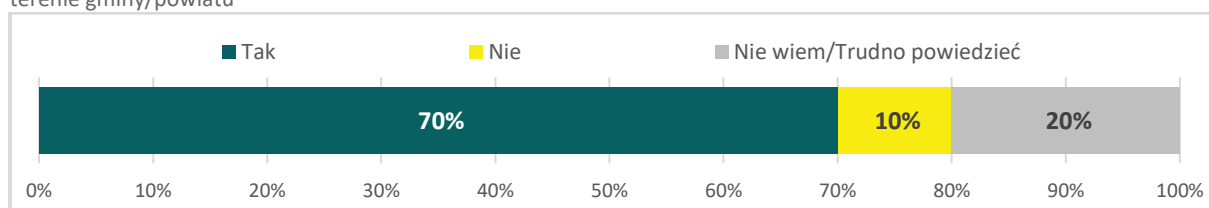
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji w gminie doświadczenie we współpracy z CUS z oceniło pozytywnie.

VI. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gminy

Poniżej prezentujemy opinię przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gmin powiatu żyrardowskiego.

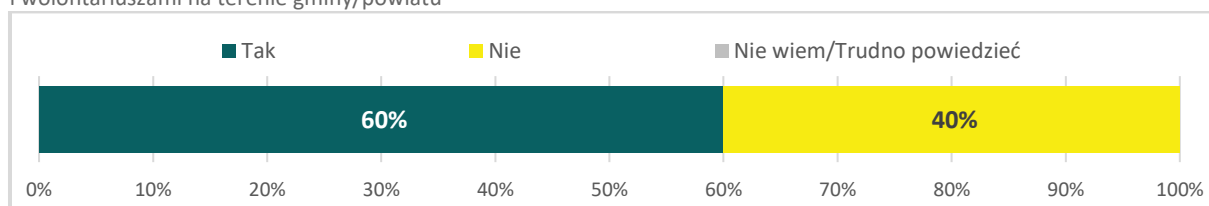
Wykres 82. Opinia przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO-sów) na terenie gminy/powiatu

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdecydowana większość (70% ankietowanych) przedstawicieli instytucji przyznała, że w ich gminie lub powiecie działają organizacje pozarządowe.

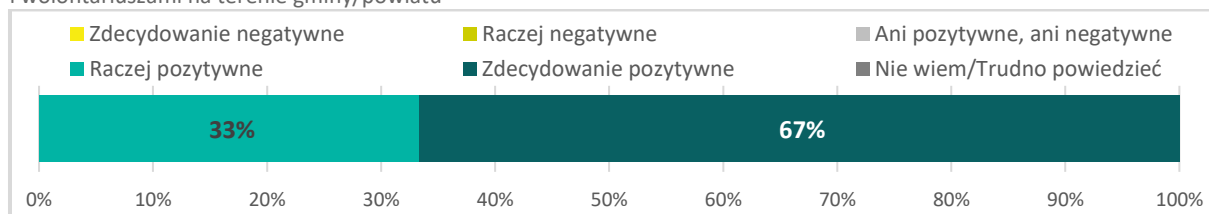
Wykres 83. Doświadczenie przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Większość (60% ankietowanych) przedstawicieli badanych instytucji, którzy mają świadomość działania na ich terenie organizacji pozarządowych, deklaruje doświadczenie współpracy z wolontariuszami lub organizacjami pozarządowymi.

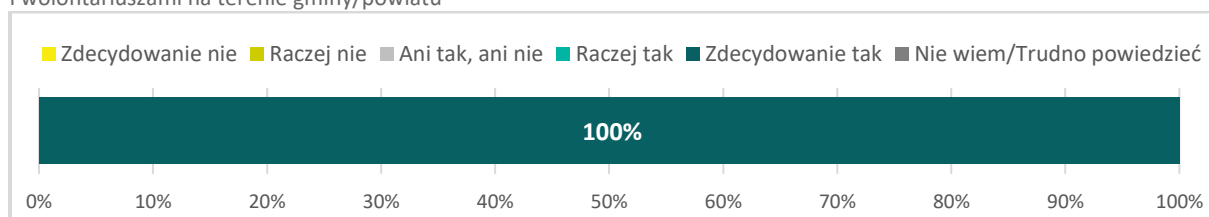
Wykres 84. Ocena doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu są pozytywne (100% ankietowanych).

Wykres 85. Zainteresowanie przedstawicieli badanych instytucji do nawiązania współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Instytucje, które nie mają doświadczenia współpracy z wolontariuszami lub organizacjami pozarządowymi byłyby zainteresowane nawiązaniem współpracy z nimi (100% ankietowanych).

SPIS TABEL

Tabela 1. Sytuacja demograficzna w powiecie żyrardowskim w 2023 r	16
Tabela 2. Sytuacja gospodarcza w powiecie żyrardowskim w 2023 r.....	17
Tabela 3. Kapitał społeczny w powiecie żyrardowskim w 2023 r	17
Tabela 4. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej na terenie powiatu żyrardowskiego	18
Tabela 5. Podmioty ekonomii społecznej na terenie powiatu żyrardowskiego.....	19
Tabela 6. Organizacje pozarządowe na terenie powiatu żyrardowskiego według rodzaju prowadzonej działalności	19
Tabela 7. Podmioty niepomocowe na terenie powiatu żyrardowskiego.....	20
Tabela 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej oraz centrum usług społecznych w powiecie żyrardowskim w 2023 roku.....	22
Tabela 9. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej oraz centrum usług społecznych w powiecie żyrardowskim w 2023 roku w podziale na wiek i płeć.....	22
Tabela 10 Powody przyznawania pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej oraz centrach usług społecznych w powiecie żyrardowskim w 2023 roku.....	22
Tabela 11. Osoby korzystające z pomocy społecznej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w powiecie żyrardowskim 2023 roku	24
Tabela 12. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w 2023 roku w podziale na wiek i płeć	24
Tabela 13. Pomoc dla cudzoziemców w powiecie żyrardowskim w 2023 r.	28

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem płci respondentów	31
Wykres 2. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wieku respondentów	31
Wykres 3. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wykształcenia respondentów	31
Wykres 4. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów	32
Wykres 5. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji materialnej respondentów	32
Wykres 6. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem stopnia zadowolenia zamieszkiwania na terenie gminy przez respondentów	32
Wykres 7. Odsetek osób starszych wśród rodziny lub znajomych w ocenie badanych	33
Wykres 8. Ocena wsparcia osób starszych przez gminę	33
Wykres 9. Opinia badanych mieszkańców o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób starszych	33
Wykres 10. Ocena badanych dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób starszych	34
Wykres 11. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób starszych	34
Wykres 12. Korzystanie z usług społecznych przez osoby starsze	35
Wykres 13. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób starszych	35
Wykres 14. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby starsze	36
Wykres 15. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób starszych	36
Wykres 16. Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych	37
Wykres 17. Ocena wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez gminę	37
Wykres 18. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób z niepełnosprawnościami	37
Wykres 19. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami	38
Wykres 20. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami	38
Wykres 21. Korzystanie z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami	39
Wykres 22. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami	39
Wykres 23. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami	40
Wykres 24. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami	40
Wykres 25. Odsetek osób w kryzysie bezdomności wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.	41
Wykres 26. Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminę	41
Wykres 27. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie bezdomności	42
Wykres 28. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności	42
Wykres 29. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności	42
Wykres 30. Korzystanie z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności	43
Wykres 31. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności	43
Wykres 32. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności	43
Wykres 33. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności	44
Wykres 34. Odsetek osób w kryzysie zdrowia psychicznego wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych	44

Wykres 35. Ocena wspierania osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę	45
Wykres 36. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie	45
Wykres 37. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.....	45
Wykres 38. Potrzeba usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego w gminie.....	46
Wykres 39. Korzystanie z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	46
Wykres 40. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego .	47
Wykres 41. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	47
Wykres 42. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	48
Wykres 43. Odsetek rodzin zamieszkujących z dziećmi na terenie gminy	48
Wykres 44. Ocena wspierania rodzin z dziećmi przez gminę	49
Wykres 45. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla rodzin z dziećmi	49
Wykres 46. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla rodzin z dziećmi	49
Wykres 47. Potrzeba usług społecznych dla rodzin z dziećmi	50
Wykres 48. Korzystanie z usług społecznych przez rodziny z dziećmi	50
Wykres 49. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla rodzin z dziećmi	51
Wykres 50. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez rodziny z dziećmi	51
Wykres 51. Brakujące w gminie usługi społeczne dla rodzin z dziećmi.....	52
Wykres 52. Dostępne i wykorzystywane usługi niepomocowe.....	53
Wykres 53. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla osób, które potrzebują pomocy DPS	54
Wykres 54. Potrzeba zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi.....	54
Wykres 55. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla cudzoziemców i uchodźców	55
Wykres 56. Płeć uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	56
Wykres 57. Wiek uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	57
Wykres 58. Stanowisko uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	57
Wykres 59. Staż pracy uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	57
Wykres 60. Podmiot prowadzący dla instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli realizujących usługi społeczne.....	57
Wykres 61. Nazwa instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne.....	58
Wykres 62. Wiedza przedstawicieli badanych instytucji w gminie o rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	58
Wykres 63. Zrozumienie definicji deinstytucjonalizacji przez przedstawicieli badanych instytucji w gminie	58
Wykres 64. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do słuszności wdrażania deinstytucjonalizacji w Polsce	59

Wykres 65. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do potrzeby działań deinstytucjonalizacji w tych podmiotach	59
Wykres 66. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do realizacji lokalnego planu deinstytucjonalizacji	59
Wykres 67. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do rodzaju odbiorców usług społecznych	60
Wykres 68. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do pożądanego kierunku rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców	60
Wykres 69. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do barier w rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców	61
Wykres 70. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do gotowości tych podmiotów do rozwoju usług społecznych	61
Wykres 71. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.....	62
Wykres 72. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób starszych	62
Wykres 73. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami	63
Wykres 74. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności	63
Wykres 75. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla rodzin z dziećmi	63
Wykres 76. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do grupy społecznej nie objętej wsparciem instytucji do tego przeznaczonych	64
Wykres 77. Wykaz grup, które zdaniem przedstawicieli badanych instytucji są nieobjęte wsparciem	64
Wykres 78. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do znajomości idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS)	64
Wykres 79. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do idei tworzenia CUS.....	65
Wykres 80. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do wiedzy na temat funkcjonowania CUS w ich gminie/powiecie.....	65
Wykres 81. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do doświadczenia we współpracy z CUS.....	65
Wykres 82. Opinia przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO-sów) na terenie gminy/powiatu	66
Wykres 83. Doświadczenie przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu	66
Wykres 84. Ocena doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.....	66
Wykres 85. Zainteresowanie przedstawicieli badanych instytucji do nawiązania współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.....	66